

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ВОСЬМА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина п'ятнадцята

Стенограма пленарного засідання

12 січня 2023 року

Київ 2023

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ВОСЬМА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина п'ятнадцята

Стенограма пленарного засідання

12 січня 2023 року

Управління редакційного опрацювання
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ
Засідання перше
(Четвер, 12 січня 2023 року)

Частина п'ятнадцята

Виступ Спікера Сейму Латвійської Республіки ЕДВАРДСА СМІЛТЕНСА	...10
Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...13
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...21
Ратифікація Угоди між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі «EU4Health»	...21
Прийняття законів України:	
«Про приєднання України до Марракеського договору про полегшення доступу сліпих, осіб з порушеннями зору або іншими обмеженнями з причин інвалідності сприймати друковану інформацію до опублікованих творів»	...25
«Про вихід з Угоди про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності»	...25
«Про вихід з Конвенції про передачу осіб, які страждають психічними розладами, для проведення примусового лікування»	...25
Ратифікація Угоди № 2 у формі обміну листами між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії про внесення змін до Угоди про політичне співробітництво, вільну торгівлю і стратегічне партнерство між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії	...26

Внесення змін до:

Кримінального процесуального кодексу України
щодо захисту прав та інтересів дитини у разі затримання
або тримання під вартою її батьків ...26

деяких законів України щодо пріоритетних напрямів
розвитку науки і техніки та інноваційної діяльності ...26

Прийняття постанов Верховної Ради України:

«Про здійснення начальником Ювілейної сільської військової
адміністрації Херсонського району Херсонської області
повноважень, передбачених частиною другою статті 10
Закону України «Про правовий режим воєнного стану» ...27

«Про здійснення начальниками військових адміністрацій
населених пунктів у Баштанському та Миколаївському
районах Миколаївської області повноважень, передбачених
частиною другою статті 10 Закону України
«Про правовий режим воєнного стану» ...28

Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України
«Про внесення змін до деяких законів України
щодо невідкладних заходів посилення спроможностей
із кіберзахисту державних інформаційних ресурсів
та об'єктів критичної інформаційної інфраструктури» ...29

Внесення змін до:

деяких законодавчих актів України щодо порядку
проходження військової служби за контрактом іноземцями
та особами без громадянства у Збройних Силах України
та інших утворених відповідно до законів України
військових формуваннях ...29

деяких законодавчих актів України щодо визнання
учасниками бойових дій осіб, які брали безпосередню
участь в здійсненні заходів необхідних для забезпечення
оборони України, захисту безпеки населення та інтересів
держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації
проти України та інших питань ...30

Прийняття в першому читанні за основу проектів законів Верховної Ради України:	
«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг»	...30
«Про внесення змін до Митного кодексу України щодо електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг»	...30
Прийняття рішення про необхідність висвітлення пленарних засідань, виступів представників усіх фракцій і груп, дайджесту щодо діяльності Верховної Ради України у слоті телеканалу «Рада» в рамках телемарафону «Єдині новини»	...31
Внесення змін до:	
Закону України «Про співробітництво територіальних громад» щодо упорядкування окремих питань співробітництва територіальних громад	...31
законів України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» та «Про фізичну культуру і спорт» щодо запровадження державних стандартів у сфері фізичної культури і спорту та державних соціальних нормативів надання послуг суб'єктами сфери фізичної культури і спорту	...31
Закону України «Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ» щодо застосування сучасних підходів до профілактики, тестування і лікування ВІЛ-інфекції відповідно до керівних документів ВООЗ	...32
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України із продовженням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону України «Про особливості регулювання підприємницької діяльності окремих видів юридичних осіб та їх об'єднань у перехідний період»	...32

Прийняття в першому читанні за основу проектів законів України:	
«Про внесення змін та доповнень до Цивільного кодексу України, спрямованих на розширення кола об'єктів цивільних прав»	...37
«Про цифровий контент та цифрові послуги»	...41
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо унормування діяльності та державної реєстрації громадських організацій»	...41
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про освіту дорослих»	...45
Голосування щодо включення до порядку денного проекту Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо внесення, розгляду та прийняття законопроектів, спрямованих на адаптацію законодавства України до положень права Європейського Союзу (<i>acquis</i> ЄС) в частині виконання міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції»	...48
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки»	...48
Внесення змін до підрозділу 8 розділу XX Податкового кодексу України щодо заборони перебування грального бізнесу на спрощеній системі оподаткування	...51
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів України:	
«Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо додаткової підтримки вітчизняної промисловості та бізнесу під час воєнного стану»	...54

«Про внесення змін до Митного кодексу України щодо додаткової підтримки вітчизняної промисловості та бізнесу під час воєнного стану»	...57
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проектів законів України: «Про забезпечення електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах»	...61
«Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України у зв'язку із запровадженням електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах»	...64
Внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо застосування режиму експортного забезпечення на період дії воєнного, надзвичайного стану	...68
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів України: «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів»	...69
«Про внесення змін до Розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України щодо встановлення тимчасових особливостей визначення митної вартості товарів, що вивозяться за межі митної території України»	...71
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення управління багатоквартирними будинками»	...73

Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та інших законодавчих актів України щодо народовладдя на рівні місцевого самоврядування»	...76
Прийняття рішення про направлення проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності» на повторне друге читання	...79
Прийняття Закону України «Про водовідведення стічних вод населених пунктів»	...80
Внесення змін до Податкового кодексу України щодо платіжних послуг	...81

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
12 січня 2023 року, 12 година 5 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні колеги, прошу всіх займати місця. У нас сьогодні буде виступ гостя. Тому перед тим, як я оголошу про продовження нашого засідання, звертаюся до вас з великим проханням під час його виступу сидіти на місцях, не ходити і не створювати безлад у залі. Думаю, це правильний підхід, який дасть нам можливість виявити належний рівень поваги до наших гостей. Домовилися, друзі?

Слава Україні!

Шановні народні депутати, прошу займати свої місця. Сьогодні в залі засідань Верховної Ради перебуває делегація Латвійської Республіки, яку очолює спікер Сейму Латвії пан Едвардс Смілтенс. Давайте оплесками привітаємо шановну латвійську делегацію (*Тривалі оплески*).

Шановні народні депутати, перед продовженням пленарного засідання вкотре хочу наголосити на необхідності неухильного дотримання безпекових правил у Верховній Раді України та не поширювати інформації щодо початку пленарного засідання, його перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після завершення нашої роботи. Також прошу всіх народних депутатів України, представників уряду відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву у пленарному засіданні, ми маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття, розміщеної на робочому місці кожного з вас.

Шановні народні депутати, Верховна Рада України працює в режимі одного пленарного засідання. Тому сьогодні відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання під час проведення восьмої сесії в умовах дії воєнного стану» та пропозиції Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Давайте за доброю парламентською традицією розпочнемо нашу роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати України! Сьогодні вже 323-й день збройної агресії російської федерації проти нашої держави та Українського народу.

Минулий рік був надскладним для кожного з нас, але ми, українці, продемонстрували усьому світові виняткову відвагу та самовідданість у захисті рідної землі та демократичних цінностей, а також неабияку єдність, згуртованість та взаємодопомогу у повсякденній праці та боротьбі.

Віримо і сподіваємося, що спільними зусиллями ми зробимо 2023 рік роком Української Перемоги.

На превеликий жаль, щодня через загарбницьку російську агресію ми втрачаємо наших героїв і героїнь, а також мирних співвітчизників. Прошу хвилиною мовчання вшанувати світлу пам'ять захисників і захисниць, які поклали життя за свободу і незалежність України. Вічна шана і слава полеглим героям!

Згадаємо також усіх мирних громадян, безневинно загиблих від рук російських катів.

(Хвилина мовчання).

Прошу сідати.

Шановні колеги! Вельмишановний пане спікере! Передусім дозвольте висловити від імені Верховної Ради України безмежну вдячність латвійському народу, парламенту Латвії і вам особисто за тверду і незмінну підтримку суверенітету, незалежності та територіальної цілісності України.

Між нашими державами завжди були дружні відносини, а з 2014 року, з початком російської збройної агресії, вони стали ще міцнішими. Латвія знаходиться серед лідерів у підтримці України, активно і послідовно виступає за членство України в Європейському Союзі і НАТО. Парламент Латвії визнав російську федерацію державою – спонсором тероризму, а злочини, які вона чинить в Україні, – цілеспрямованим геноцидом Українського народу.

Ми дуже вдячні Латвії за надання прихистку, підтримки українців, які через війну змушені були залишити свої домівки, а також за лікування і реабілітацію поранених захисників і захисниць України.

Стоячи пліч-о-пліч з нами, ваша держава продовжує надавати Україні вкрай необхідну військову підтримку, включно з військовою технікою, зброєю, боєприпасами, наметами, зимовим одягом та взуттям, військовим спорядженням та амуніцією. Ми безмежно вдячні дружній Латвії за вагому підтримку та допомогу і пишаємося, що маємо таких надійних друзів.

Шановні народні депутати, до слова запрошується спікер Сейму Латвійської Республіки пан Едвардс Смілтенс *(Оплески)*.

ЕДВАРДС СМІЛТЕНС, *Спікер Сейму Латвійської Республіки*. Шановний пане Голово Верховної Ради України! Шановні народні депутати, героїчний народ України, браття та сестри – українці! *(Оплески)*. Для мене велика честь сьогодні звернутися до вас від імені Сейму Латвії та всього латвійського народу. У цей складний час, коли Україна бореться за весь цивілізований світ, який протистоїть російській агресії, ми, латиші, разом з вами! *(Оплески)*.

Вже 14 лютого минулого року о 12-й годині я мав честь брати участь у піднятті Державного Прапора України в Ризі, що стало початком Тижня підтримки України. Наступного ранку прапори України майоріли по всій Латвії.

Для нас війна почалася ще у 2014 році, і з того часу ми безперервно підтримуємо вас (*Оплески*).

Слід відзначити, що, можливо, в цей історичний момент сторіччя, саме зараз, нарешті по-справжньому розпадається Радянський Союз. Він занепадає у нас на очах на полі бою України та в наших серцях, геополітично і серед людей (*Оплески*). Він руйнується у символічний час сторіччя з моменту створення Радянського Союзу, який кровожерливий російський диктатор замислив оживити у жорсткішій формі, відкривши ворота пекла в Україні, зачинити які спільними зусиллями є обов'язком усього цивілізованого світу (*Оплески*).

Шановні українці, своїм героїзмом ви здійснили неможливе – справжнє відродження як на полі бою, так і посилаючи настільки потужний поштовх сміливості та рішучості, який досяг кожного куточка вільного світу, досяг сердець мільярдів людей (*Оплески*), розвіяв туман ілюзії та здійснив небачену до цього хвилю солідарності та співпраці людей, нагадав нашим народам про найцінніше, найголовніше – про нашу свободу, незалежність та демократію.

У боротьбі за ці цінності ви визначили чітку лінію фронту, виступивши проти найбільшого зла, яке спалахнуло в ХХІ сторіччі, – путінської росії (*Оплески*), режиму, який наскрізь насичений нацизмом і злом, не здатний більше нічого створювати, як тільки руйнувати цінності, знищувати, грабувати, вбивати, гвалтувати та поневолювати (*Оплески*), режиму, який очевидно перетворився на терористичну організацію, яка з азартом підриває переповнені залізничні станції, магазини, житлові будинки в індустріальних масштабах.

Ваша сила дозволила нам у себе вдома зробити те, що відкладалося роками, та великими кроками піти геть від імперіалістичного впливу сусіда, від темного тягаря минулого та ліквідувати символи окупації, отримавши справжню свободу та дозволивши об'єднатися заради підтримки України (*Оплески*). Тому особливо хочу наголосити на надзвичайній солідарності та широкому залученні наших людей. Кожного дня з Латвії надсилаються вантажі допомоги. Це точно демонструє, що йдеться не лише про політику чи міжнародні відносини, а й про дещо набагато суттєвіше – про те, що йде від сердець людей, від самих основ людяності, про глибинні спільні цінності, про те, що ми добре усвідомлюємо, що є добро, що є зло, де правда, а де брехня. І людям у Латвії це добре відомо (*Оплески*).

23 лютого о 17-й годині, за день до початку повномасштабного вторгнення росії, ви отримали перший вантаж військової допомоги від Латвії – «Стінгери», які стали вирішальними для оборони Києва (*Оплески*). Згідно з розрахунками річного валового продукту на сьогодні ми серед світових лідерів з надання військової допомоги (*Оплески*). Від початку російської воєнної агресії жителі Латвії пожертвували на підтримку мільйони євро, які продовжують надходити і зараз (*Оплески*).

Дорогі друзі, завтра кількість пожежтованих авто, доставлених «Твіттер-конвоем», досягне 1000 (*Оплески*). Наші люди пишаються, що допомагають вам як тут, так і тим, що намагаються хоч трохи створити відчуття дому для тих українців, які через війну були вимушені покинути свої домівки та знайти притулок на нашій землі. Саме тому я звертаюся до вас українською мовою (*Оплески*), засвідчивши повагу вашій нації та мові, а також тим українцям, які в Латвії з перших днів завзято вивчають латиську мову і вже звертаються до мене «*Laba diena*», що означає «Добрий день» (*Оплески*).

Латвія непохитно виступає за міжнародну ізоляцію росії, посилення санкцій та притягнення росії до відповідальності. Є абсолютно необхідним визначення юридичних меж для покарання російських воєнних злочинців, конфіскації та використання заморожених коштів російських олігархів у відбудові України. Є абсолютно необхідним не дозволити росії відновити свої військові можливості, не допустити повторення історії та нової агресії (*Оплески*).

Шановні колеги, обов'язком всього цивілізованого світу є доказати, що у світі має панувати сила права, а не право на силу. Не право на силу, а сила права (*Оплески*), щоб зло не наважилося ожити.

У липні Латвія стала першою державою, яка подала заяву до Міжнародного суду ООН на отримання статусу третьої сторони у процесі «Україна проти Росії». Ми серед тих, хто потужно підтримує ідею щодо створення трибуналу над російською агресією. Президент Латвії Егілс Левітс запропонував проводити його в Ризі (*Оплески*). Зло не може залишитися непокараним.

11 серпня минулого року Сейм Латвії визнав росію країною, яка підтримує тероризм (*Оплески*).

Ми послідовно виступаємо за інтеграцію України до ЄС та НАТО. Ми не сумніваємося щодо приналежності України до Альянсу євроатлантичних країн (*Оплески*).

Ми радіємо кожному вашому досягненню та оплакуємо кожного вашого загиблого як власну втрату. Саме так проявляється справжнє братерство (*Оплески*).

Дорогі друзі, ми не просто бачимо – ми відчуваємо, ми не просто знаємо – ми розуміємо, тому що прожили це як нація у власній історії. Це код нашої нації, який у нас у крові, тому що ми також вибороли свою вільну державу кров'ю та через біль.

Латвія продовжуватиме надавати політичну, військову, фінансову, гуманітарну підтримку та підтримку людям України (*Оплески*) незалежно від того, як довго це буде потрібно і скільки це коштуватиме. Ми з нашими партнерами в один чіткий та рішучий голос кажемо: «Ми не втомимося» (*Оплески*).

Хочу ще раз засвідчити солідарність Латвії та повну підтримку України, її людей. Ця підтримка непохитна (*Тривалі оплески*). Я знаю, що поруч з прапорами країн Європи майоритиме прапор незалежної та процвітаючої України, який вже став глобальним символом свободи та сміливості (*Оплески*).

Шановні українці, ви вже заслужили своє місце в Європі, яка завдяки вам буде вільною, сильною, єдиною, безпечною та процвітаючою.

Дорогі друзі – українці, ми будемо допомагати вам усім, чим зможемо. Латвія разом з Україною за свободу, незалежність і демократію. Разом ми перемаємо!

Слава Україні! (*Тривалі оплески*).

Дуже дякую, шановні друзі.

Україна понад усе! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановний пане спікере, я не так досконало володію латиською мовою, але хочу сказати вам від імені усього парламенту *paldies* (дякую), і беру на себе зобов'язання вивчити набагато більше ніж *laba diena* і *labvakar* (*Оплески*).

Шановні колеги, давайте ще раз подякуємо вельмишановному пану спікеру і латвійській делегації за участь у пленарному засіданні та беззастережну підтримку України і солідарність з українським народом (*Оплески*).

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради ми домовилися перед початком розгляду питань порядку денного надати час (по 3 хвилини) для виступів уповноважених представників депутатських фракцій та груп.

Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А реєстрація?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яка реєстрація? Ви, мабуть, не в курсі, десь з початку вересня у нас триває безперервне засідання.

Степан Іванович Кубів, «Європейська солідарність».

Ірина Володимирівна Геращенко, «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний мужній, героїчний український народе! Дорогі колеги! Перше засідання Верховної Ради України у цьому році, гадаю, об'єднує всіх нас однією думкою – думкою про тих героїв, які сьогодні поблизу Соледара, Бахмута, інших точках фронту тримають українське небо, тримають фронт. І ми усвідомлюємо, якою важкою ціною дається сьогодні захист кожного метра української території.

Говорячи стратегічно, на першому засіданні цього року маємо намалювати високі цілі, як ми на нашому парламентському фронті маємо допомогти Українській армії здобути перемогу. Звичайно, насамперед нас має об'єднати робота над європейською та євроатлантичною інтеграцією, щоб якнайшвидше пройти цей шлях. Але в дипломатії, в міжпарламентській діяльності маємо зробити все для того, щоб наздогнати країну-агресора, посилити санкції проти російської федерації, щоб було створено трибунал для кримінальної відповідальності злочинного, вбивчого путінського режиму і всіх росіян, причетних до російської агресії. І коли ми говоримо про те, що сьогодні українці вимагають відповідальності, то маємо думати і про те, наскільки сьогодні є чутливим питання відповідальності і солідарності.

Для нашої політичної команди мова про бої, які сьогодні точаться поблизу Соледара і Бахмута, має дуже особистісне значення, бо там зараз воюють члени нашої партії, зокрема Олександр Погребиський – депутат Київської міської ради, проти якого й досі відкрито кримінальну справу за начебто напад на представника забороненої партії ОПЗЖ пана Волошина. Запитаймо, а де був Волошин цих 11 місяців? Жодного дня ніхто не бачив його в сесійному залі в той час, коли людина, яку звинувачують у нападі на нього, в Соледарі захищає наше право знаходитися тут. Так само десь в бігах знаходяться десятки членів цієї забороненої партії, а інші, я хочу сказати, були причетні до написання псевдоманіпуляційних політичних справ: проти генерала Марченка, яку й досі не закрито, проти генерала Павловського, яку також і досі не закрито, десятків політичних справ проти людей, які сьогодні кров'ю захищають країну. Українці сьогодні вимагають справедливості. І наш з вами «соледар» має бути в сесійному залі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Славицька Антоніна Керимівна, «Відновлення України». Будь ласка.

СЛАВИЦЬКА А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане головуєчий! Дорогі колеги! Перше пленарне засідання в новому році – це завжди розмова про плани. Наш план, наша мета, наше спільне бачення і не лише під бій курантів – це перемога. І кожен із нас робить все можливе, аби її досягнути.

Україна не просто об'єдналася. Нашої енергії вистачило, щоб консолідувати весь цивілізований світ. Українці сьогодні є синонімом незламності, мужності та сили, що уособлюють передусім наші захисники. Але разом з тим, це й активна робота в тилу наших численних волонтерських ініціатив, українських енергетиків, медиків, освітян, комунальників та підприємців. Лише уявіть, український бізнес сплатив практично всі податки, заплановані у минулорічному бюджеті. Це не лише підтримка української армії, це інвестиції в майбутнє нашої держави, в майбутні покоління українців.

Візити іноземних представників до України є не лише виявленням підтримки нашого народу. Наші друзі хочуть відчувати моральну міць українського духу, який тільки кріпне. Для прикладу, в цьому нещодавно переконалася міністр закордонних справ Німеччини пані Бербок, яка цими днями відвідала незламний Харків, який знаходиться в кількох десятках кілометрів від російського кордону. Хочеться вірити, що такі поїздки будуть частішими.

Окремий фронт – енергетичний. Всю країну хотіли лишити без світла, тепла та води, але ми встояли. І кожна наступна масована атака має менший ефект. Це відбувається не тому, що російська зброя в теорії стала менш руйнівною, а тому, що наші енергетики, військові, дипломати, світові партнери працюють в унікальній синергії. З кожним тижнем, кожним місяцем ми лише поліпшуємо наш імунітет.

Тільки уявіть, під час активної фази війни держава приступає до реального відновлення України. Прем'єр-міністр на нещодавньому засіданні уряду заявив, що з різних джерел вже доступні 110 мільярдів гривень на відбудову. Це те, про що заявляла наша група неодноразово, – розпочинати відновлення України потрібно вже зараз.

Переконані, що Верховна Рада має всі можливості для посилення робіт відбудови нашої держави. Зокрема депутатська група «Відновлення України» пропонує активніше використовувати передбачені законодавством можливості. Потрібно створити фонд відновлення та стимулювання розвитку регіонів і територій, про що йдеться в законопроекті [№ 8085](#). Для відродження вітчизняної інфраструктури має бути залучений весь інструментарій. Віримо, що в новому році Верховна Рада буде не менш результативною ніж у 2022 році. Тож до роботи, і все буде Україна!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Папієв Михайло Миколайович, «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановні народні депутати України! Шановні колеги! Ви знаєте, під час російської агресії нам треба отримувати перемогу не лише на фронті, а й у тилу, у тому числі на нашому соціальному фронті. Поясню, чому я кажу соціальний фронт. Соціальний спокій в державі є запорукою стабільності і того, що українці об'єднано підтримують і Збройні Сили України, і один одного в ці скрутні часи.

Що я маю на увазі? Сьогодні хочу сказати слова вдячності керівництву Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, зокрема Галині Миколаївні. Минулого разу, виступаючи з трибуни, я звертався до Кабінету Міністрів України, Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів з проханням звернути увагу на саботаж купки організованих людей Фонду

соціального страхування під керівництвом професійних спілок України, які прийняли план з саботування рішення Верховної Ради України і зриву соціальних виплат у січні поточного року. На щастя, правоохоронні органи, Кабінет Міністрів України спрацювали оперативно: один із організаторів цього саботажу знаходиться в СІЗО, йому зазначено заставу у розмірі 125 мільйонів гривень, а Кабінет Міністрів прийняв дуже серйозне рішення щодо введення ліквідаторів Фонду соціального страхування.

Наразі є приємна новина: з 2 січня почав працювати Пенсійний фонд України, який здійснює функції Фонду соціального страхування, і на сьогодні 170 тисяч застрахованих осіб, а це потерпілі на виробництві, своєчасно отримали всі належні їм соціальні виплати. Крім того, в штатному режимі здійснюється нарахування лікарняних по листках тимчасової непрацездатності, виплати допомоги при народженні дитини, вагітності, пологах, а також при похованні людей. Тобто функції Пенсійний фонд виконує своєчасно і в повному обсязі. Саботаж внутрішніх колаборантів не вдався.

Шановні колеги, крім всього іншого, ми продовжуємо реформування соціальної сфери України за європейським принципом. Мною зареєстрований проект закону про передачу Пенсійному фонду України функцій Фонду соціального страхування на випадок безробіття, що забезпечить європейську модель соціального страхування і те, що в нас буде єдиний фонд і виплатні каси і водночас Державна служба зайнятості опікуватиметься цими питаннями.

Шановні колеги, я ще раз хочу подякувати вам за прийняття цього закону. Ми ще раз підтвердили те, що Верховна Рада України робитиме все необхідне для соціальної стабільності в державі, хоч би як цього комусь не хотілося.

Дякую всім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тарас Іванович Батенко, група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). З Новим роком та Різдом Христовим! Христос народився!

Шановна громадо! Дорогі виборці! Ми всі розуміємо, цей рік буде вирішальним у цій війні. Тому ми хочемо подякувати нашим міжнародним партнерам, які дозволяють нам щодня стояти і боротися. Ми хочемо подякувати Республіці Польщі, нашим братам полякам, за вчорашнє рішення щодо надання Україні танків «*Leopard*», які допоможуть нам перемагати росіян на полі бою. Але нам потрібні танки ще, ще і ще. Тому ми повинні боротися не лише у військовий спосіб, а й економічно. Світ повинен боротися з росією економічно, добивати її економічно щодня. Ми вже знаємо, що росія щодня втрачає близько 200 мільйонів доларів через обмеження ціни на нафту, і вони ще більше втрачатимуть після застосування санкцій на нафтопродукти з 5 лютого. Ці втрати повинні бути дуже відчутні для російської економіки.

Ми повинні перемагати культурно, доводячи на всіх міжнародних площадках, що дії росії відповідають усім ознакам нацизму і фашизму в ХХІ столітті. Ми підтримуємо право народів російської федерації на самовизначення, очікуємо, що хвиля процесів самовизначення активно підніматиметься в росії. Нам разом з міжнародними партнерами треба фіксувати кваліфіковано всі злочини і невідворотно готувати міжнародний трибунал, щоб жодного російського злочинця, починаючи від президента Путіна і закінчуючи рядовими, не минув міжнародний трибунал. Ми повинні очищуватися у власному колі, у парламенті.

Тому депутатська група «Партія «За майбутнє» разом з партнерами по парламенту, іншими фракціями наполягає на тому, щоб Верховна Рада України невідкладно розглянула на пленарному засіданні законопроект [№ 7424](#) (зміни до Регламенту), яким забороняється колишнім членам ОПЗЖ відвідувати сесійний зал Верховної Ради України. І це не лише позбавлення мандату Медведчука, Козака *and company*. Треба було чекати рік, щоб це сталося в парламенті. Це надто довго. Країна не може довго чекати на такі кроки самоочищення від українського парламенту.

Друзі, перед нами виступив спікер Сейму Латвії, промова якого була виголошена повністю українською мовою. Це урок, у тому числі й для багатьох українських політиків, як чітко стояти на українських принципах і говорити державною українською мовою. Ми повністю солідарні з його виступом, і хочемо повторити сказане, що не право на силу, а сила правди. Правда переможе!

Слава Україні!

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям Слава!

Михайлюк Галина Олегівна, фракція політичної партії «Слуга народу».
Будь ласка.

МИХАЙЛЮК Г.О., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Прошу передати слово народній депутатці Марії Мезенцевій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марія Сергіївна Мезенцева. Будь ласка.

МЕЗЕНЦЕВА М.С., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, політична партія «Слуга народу»)*. Дякую, шановний пане Голово. Колеги, щиро вітаю в новому політичному сезоні! Ви знаєте, мене нещодавно запитали, що не вдалося зробити українському парламенту. Я думаю, минулого року ми навіть перевиконали всі наші плани не на

словах, а на діях, і сьогоднішній виступ наших латвійських партнерів українською мовою на засіданні українського парламенту, робота якого ні на день не зупинялася – приймали понад 20-30 законів у тиждень, майже всі пов'язані з тим прапором, який зараз прикрашає наш зал, є цьому доказом.

Але я хочу повернутися, дорогі друзі, до пріоритетів, які визначив Президент України Володимир Зеленський напередодні нового року. Звісно, у нас залишається багато викликів. Ми говоримо, що кожен зруйнований цивільний будинок, кожна зруйнована лікарня, кожна дитина, яка постраждала від російських ракет, які щоденно випускають по території нашої рідної України, є воєнним злочином, яких тисячі. Але передував цьому єдиний найбільший злочин агресії, скоєний у 2014 році, який повторює росія і який триває до сьогодні на всій території України. І я наголошую, за оцінками ООН через ці злочини постраждали не тільки українці, а й 1,7 мільярда населення планети в 94 країнах. І якщо згадувати ООН, то чи правомірно росія займає своє крісло в Раді Безпеки ООН, яка покликана протидіяти агресіям і війнам?

Тому повторюємо пріоритети нашої роботи. Пріоритет номер один – створення спецтрибуналу, нового суду, для покарання Путіна і його посіпак за злочин агресії.

Пріоритет номер два. Компенсації Україні, кожному постраждалому українцю. Ми повинні розморозити активи російської федерації, направити їх на відновлення України.

Слава Україні! Працюємо на перемогу!

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрчишин Ярослав Романович, «Голос». Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»)*. Шановні колеги! Сьогодні виступатиму не в звичній ролі, але все-таки вітаю делегатів з'їзду суддів, які, незважаючи на довготривале відкладення, нарешті почали виконувати свою функцію щодо суддівського самоврядування і втілювати ті засади судової реформи, які були подані Президентом і проголосовані залом, на жаль, з відкладенням. Наразі з'їзд суддів формує Вищу раду правосуддя, що має розблокувати дуже багато процесів.

Учора, як ви знаєте, було обрано п'ять нових членів Вищої ради правосуддя. На жаль, Етична рада у зв'язку із воєнним часом не показала, як вони, тоді ще кандидати, відповідали на питання, які є в громадськості стосовно них. Але ми як політики маємо поважати вибір суддів. Сподіваємося, на цьому судді не зупиняться і протягом двох наступних днів буде обрано ще троє (щонайменше троє,

хоча бажано обрати повний склад) членів Вищої ради правосуддя і процес буде розблокований повністю.

Дуже хотілося б звернутися до делегатів з'їзду з проханням уважно вивчати біографії кандидатів, звертати увагу на те, а чи раптом не мають вони родичів у країні-агресорці. Це, звісно, не дискредитаційний фактор, але це той елемент тиску, який може вчиняти країна-агресор на майбутніх членів Вищої ради правосуддя. Проте будь-який вибір суддів ми як політики будемо вітати. Голова профільного комітету каже, що у нас вже є сім членів ВРП із восьми необхідних. Це величезне досягнення.

Водночас одразу хочу закликати новообраних членів Вищої ради правосуддя приступити до виконання своїх обов'язків – почати дисциплінарні провадження по тих суддях, які звинувачені не лише в хабарництві, а і в порушенні судової етики, призначати нових суддів, взагалі зробити так, щоб судова гілка влади, яка не повинна зупиняти свою роботу під час воєнного стану, працювала повноцінно. Нехай обирають найкращих і Вища рада правосуддя активно працює. Ми будемо підтримувати будь-який вибір суддів. Але просимо їх розблокувати роботу Вищої ради правосуддя.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Андрійович Бакунець, група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Христос рождається! Вітаю з Різдвом Христовим вас, пане Голово, український парламент, весь український народ! Особливо вітаю з Різдвом найвідважніших українців, котрі зараз на різних фронтах, в окопах виконують надважливу роботу – бережуть нашу Україну!

Уже багато місяців іде важка війна, в якій український народ героїчно боронить як свою землю, так і важливі демократичні європейські цінності. Ми завдячуємо нашим найвідважнішим – нашим захисникам, які своєю мужністю показують усьому світу героїзм і характер цілого українського народу. Звичайно, ми дякуємо сьогодні і нашим партнерам, і нашим найближчим сусідам, зокрема польському народові, який багато допомагає нам як до, так і під час війни, надає важливу зброю для наших захисників. Тому дякуємо всьому українському народу, польському народу, урядам і президентам!

Але, шановний парламенте, в українському суспільстві протягом цих місяців війни гостро постало питання до нас, парламентаріїв: де рішучі дії українського парламенту аби обрубати так зване московське, кремлівське коріння, яке вже багато років, у тому числі й під час війни, працює в Україні? Адже

й досі в Україні працює московське коріння – це московська церква, яка протягом 30 років нашої незалежності й досі регулярно вбиває в голови українців ідею «руського міра», і це потрібно обрубати. Люди вимагають рішучих дій стосовно кремлівських пропагандистів, які в групах, у соцмережах, пишуть про ідею «руського міра», притому й досі мають українські паспорти. Також суспільство вимагає від парламенту прийняття рішучих дій стосовно людей, які займають посади в різних органах влади від заборонених в Україні партій.

Парламенте, суспільство чекає на твої рішучі в конституційний спосіб, щоб потім ніхто не оскаржував, правильні дії і відповідь усім українцям.

Слава нашим Збройним Силам! Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Шановні колеги, ми завершили виступи. Я запрошую народних депутатів зайняти свої місця (*Шум у залі*).

Від вас ніхто не виступав? А ви не записувалися, Юліє Володимирівно.

Тимошенко Юлія Володимирівна. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Добрий день, шановні колеги! Я хочу привітати вас і з Новим роком, і з Різдвам Христовим! Дуже хотілося б, щоб у цьому році, який нами всіма сприймається як рік Перемоги, як рік шляху України до вступу в Європейський Союз і НАТО, як ключовий, переламний рік, ми і в парламенті змінили свої підходи і декларації про нашу єдність у той час, коли треба захищати Україну, стали не деклараціями, а реальністю, щоб всі наші кроки в парламенті щодо захисту України були не фейковими, а реальними. Хотілося б, щоб у цьому парламенті приймалися ті закони, норми яких посилюють обороноздатність нашої армії, дають можливість всіма методами, які в нас тільки є, боронити Україну, і ті, норми яких спрямовані на захист українців, які сьогодні залишилися без засобів для існування, ледве виживають. І дуже боляче бачити, коли замість єднання в парламенті, частину депутатів грубим шляхом, через комітет, буде позбавлено можливості внесення своїх поправок до європейських законопроектів. Дуже боляче, коли зараз у цьому залі, коли треба єднатися, приймаються речі прямо протилежні тому, що зміцнює суверенітет України, – наші державні права, народні права, віддаються на аутсорсинг за межі України. Треба мати мужність, щоб вистояти, захистити і Україну, і наш суверенітет.

Також дуже боляче дивитися, коли у Верховній Раді приймаються закони, спрямовані не лише на захист України і українців, а ще й на розбазарювання наших ресурсів, національних багатств, у тому числі на приниження прав працюючих людей. Хотілося б, щоб у цьому новому році цього не трапилося, але відкриваємо порядок денний, а там знову законопроект про корпоратизацію «Енергоатома», що, читай, про приватизацію «Енергоатома», та його прибутку

навіть без грошей, чи, наприклад, законопроект [№ 5344](#), нормами якого в інвалідів забираються останні права. Я хочу запитати: навіщо така еkleктика? Наша єдність потрібна для того, щоб і на фронті, і тут, у залі, захищати українські національні інтереси і права людей, а не лобіювати те, що вигідно в сьогоднішній, прикриваючись війною. Я дуже хочу, щоб у цьому році все помінялося.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили виступи. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Шановні народні депутати, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного пропоную провести сигнальне голосування. Нагадую, необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» та утримувати ці дві кнопки одночасно до завершення голосування, тобто до появи результатів на табло.

Готові голосувати? Шановні колеги, прошу взяти участь у сенсорному голосуванні, перепошую, сигнальному голосуванню сенсорною кнопкою.

«За» – 246.

Проголосували: «за» – 246, «проти» – 7, «утримався» – 3. Усе, як завжди.

Будь ласка, більше не пишть мені про зелену кнопку. Нехай кожен тисне ту кнопку, яку хоче. Дякую.

Шановні колеги, ще раз звертаюся до всіх народних депутатів, представників уряду із закликом неухильно дотримуватися безпекових правил у Верховній Раді України і не поширювати інформації щодо перебігу пленарного засідання та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після завершення нашої роботи.

Шановні друзі, вам наданий перелік питань, попередньо ухвалений на засіданні Погоджувальної ради. Переходимо до розгляду питань порядку денного.

Шановні колеги, перших п'ять законопроектів стосуються ратифікації. Ми домовилися, що один обговорюємо, решту голосуємо без обговорення.

Отже я оголошую про розгляд проекту Закону «Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі «EU4Health» ([№ 0171](#)).

Колеги, пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, давайте одразу запишемося на виступи: два – за, два – проти. Будь ласка, записуйтеся ті, хто хоче обговорювати. Потім будемо голосувати п'ять ратифікацій.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк, «Батьківщина».
Немирня. Будь ласка.

НЕМИРЯ Г.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Добрий день, шановні колеги! Фракція «Батьківщина» підтримуватиме ці п'ять ратифікацій, хоча вони не стосуються одного предмету. Частина із них – щодо Європейського Союзу, євроінтеграції, частина – гуманітарний блок і частина – стосовно досьє СНД. Я хотів би зосередити вашу увагу на абсурдності ситуації, в якій продовжує перебувати парламент. Я вже втретє звертаю вашу увагу на це.

Чи знаєте ви, що й досі Україна залишається стороною, підписантом, учасником кількох десятків угод і конвенцій в рамках СНД? Чи відомо вам, що вже завершується рік війни, а Україна продовжує залишатися учасником кількох десятків угод, конвенцій, договорів СНД?

Чи відомо вам, що наступного року Україна, якщо все буде добре, розпочне передвступні переговори щодо членства в Європейському Союзі? Ми знаємо, що наступного місяця має відбутися саміт Україна – ЄС. Чи вважаєте ви нормальною ситуацією те, що Україна починає рухатися до вступу в ЄС з величезним необрубаним хвостом зобов'язань у рамках СНД, учасником якої є російська федерація, Білорусь, Вірменія?

Тому, пане Голово, я вважаю, ми маємо зробити все, щоб до початку наших переговорів про вступ Україна вийшла з усіх угод у рамках СНД.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Кісільов, «Відновлення України». Будь ласка.

КІСІЛЬОВ І.П., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).
Прощу передати слово Приходько Наталії Ігорівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Наталіє.
Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ПРИХОДЬКО Н.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги, дану ратифікацію однозначно треба підтримувати. Приєднання до відповідної програми надасть можливість вітчизняній системі охорони здоров'я залучити кошти у розмірі 5 мільярдів 300 мільйонів євро в межах цієї європейської ініціативи. Наголошую, програма себе ефективно показала в рамках боротьби з коронавірусом. Якщо ми зараз через війну не говоримо про певні хвороби, це жодним чином не означає, що цих хвороб немає.

Дана програма створює можливості для поліпшення доступності ліків та проведення профілактичних заходів, завдяки наявному ресурсу буде надійною допомогою під час криз. Програма розрахована на середньостроковий термін – до 2027 року.

Наше приєднання до згаданої програми сприятиме інтеграції української системи охорони здоров'я до загальноєвропейської. Тому парламент має надати зелене світло цьому законопроекту. Депутатська група «Відновлення України» підтримуватиме його, голосуватиме за.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович, «Платформа за життя та мир».

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги, вітаю всіх з Новим роком, Різдва Христовим, новим переможним для України роком, я в цьому переконаний, роком повернення миру і стабільності в нашу країну! Україна має унікальний шанс стати членом Євросоюзу після завершення війни. І ми маємо шанс зробити це не через 10-20 років, а через 12-18 місяців у разі об'єднання наших зусиль заради цього. Це я вам кажу як людина, яка, ще раз підкреслюю, була найбільшим скептиком у цьому залі щодо можливості вступу України до Євросоюзу, а зараз як людина, яка спілкується з керівництвом багатьох європейських країн, які до 24 лютого сумнівно ставилися до нашої перспективи щодо Євросоюзу, а тепер кажуть про її реальність.

Тому пропоную об'єднуватися навколо цих законопроектів. Даний законопроект є дуже виваженим, слухним, відповідає багатьом вимогам і стандартам Європейського Союзу. Хотілося б, щоб його виконання не залишилося лише на папері, а було в реальному житті наших громадян.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу.

Артур Володимирович Герасимов.

Марія Іонова, «Європейська солідарність». Будь ласка.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Христос народився! Пане Голово, шановна президіє, шановні колеги! Україна – європейська держава. Цей свідомий вибір ми зробили в 2014 році в повній мірі, а зараз наші захисники платять найкривавішу, найжорстокішу, найдорожчу ціну за те, щоб ми стали частиною Європейського Союзу і НАТО. Але ми відбиваємо цю російську агресію задля захисту європейських цінностей свободи і демократії.

Адаптація норм українського законодавства до норм європейського та ратифікація різних конвенцій – це надзвичайно важливо, тому фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме їх. Але набагато важливіше працювати за цивілізованими європейськими правилами, підтверджуючи власну дорослість і готовність до членства в ЄС і НАТО.

На жаль, вчора, під час засідання Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва, стався прецедент, який ганьбить парламент і Україну, – комітет скасував своє грудневе рішення про включення Петра Порошенка до складу постійної делегації в ПАРЄ. Лідера опозиції з дипломатичним досвідом, широкою мережею міжнародних контактів усунули від участі в делегації, не даючи жодного адекватного чи логічного пояснення. Ось так виглядає єдність. Я розумію, що мій виступ не покажуть в єдиному телемарафоні. Ми пам'ятаємо, як Порошенко не випускали з країни на засідання Парламентської Асамблеї НАТО. І це вчорашнє дрібне рішення демонструє дії парламенту не як європейського.

Тому я звертаюся до Голови Верховної Ради з проханням дати доручення негайно провести засідання комітету і розглянути це питання без маніпуляцій, керуватися ефективністю і результатом задля інтересів України. Наша команда як працювала спільно з державними інституціями і неурядовим сектором на дипломатичному фронті, так і далі працюватиме задля перемоги України.

Дякую.

Слава Україні!

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення і переходимо до прийняття рішень щодо п'яти міжнародних актів.

Шановні колеги, займіть свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Союзом про участь України

у програмі «EU4Health» ([№ 0171](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 310.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про приєднання України до Марракеського договору про полегшення доступу сліпих, осіб з порушеннями зору або іншими обмеженнями з причин інвалідності сприймати друковану інформацію до опублікованих творів» ([№ 0159](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття законопроекту № 0159 за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 317.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про вихід з Угоди про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності» ([№ 0162](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття законопроекту № 0162 за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 322.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Наступний проект Закону «Про вихід з Конвенції про передачу осіб, які страждають психічними розладами, для проведення примусового лікування» ([№ 0168](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття законопроекту № 0168 за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 325.

Рішення прийнято.

І ще одне питання ратифікації – проект Закону «Про ратифікацію Угоди № 2 у формі обміну листами між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії про внесення змін до Угоди про політичне співробітництво, вільну торгівлю і стратегічне партнерство між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії» ([№ 0177](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття законопроекту № 0177 за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 319.

Рішення прийнято.

Наступний законопроект ми також домовилися голосувати без обговорення. Це проект Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо захисту прав та інтересів дитини у разі затримання або тримання під вартою її батьків» ([№ 3603](#)). Друге читання. Ніхто не наполягає на розгляді поправок.

Тому я одразу ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо захисту прав та інтересів дитини у разі затримання або тримання під вартою її батьків» ([№ 3603](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 319.

Рішення прийнято.

Наступний законопроект ми домовилися також без обговорення. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та інноваційної діяльності» ([№ 8294](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії законопроекту № 8294. Прошу голосувати.

«За» – 319.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу законопроекту № 8294. Прошу голосувати.

«За» – 315.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо пріоритетних напрямів розвитку

науки і техніки та інноваційної діяльності» (№ 8294) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 318.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, далі в нас спарено йдуть два проекти постанов: один – щодо Херсонської області, другий – щодо Миколаївської області. Ми домовлялися, що обговоримо один проект постанови.

Крім «Європейської солідарності» ще хтось наполягає на обговоренні? Ніхто. Тоді є пропозиція надати 2 хвилини «Європейській солідарності», потім проголосуємо одразу два проекти постанов. Немає заперечень? Немає.

Переходимо до розгляду проекту Постанови «Про здійснення начальником Ювілейної сільської військової адміністрації Херсонського району Херсонської області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» ([№ 8324](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення проекту постанови до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 318.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 292.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, зараз «Європейська солідарність» – 2 хвилини, потім будемо голосувати підряд два проекти постанов.

Артуре Володимировичу, хто виступатиме?

Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги! Безпекова ситуація в Херсонському регіоні значно деградує. Ворог, якого героїчно українська армія вибила з Херсона, мститься, щодня обстрілюючи цивільні житлові квартали цього героїчного міста. Тому для нас дуже важливо, щоб сьогодні надавалася і військова підтримка тим силам, які боронять херсонський напрямок, і призначалася адекватна влада.

Щойно ми повернулися з Херсона, де були дуже вражені тим, що керівниця військової адміністрації міста пані Лугова абсолютно неадекватно представляє українську владу. Вибачте, в місті, де на сьогодні залишається понад 60 тисяч населення, де немає роботи, немає виплат, тому що немає роботи, і допоки не запроваджені виплати від гуманітарних міжнародних організацій, бо реєстри тільки формуються, волонтери вирішили створити волонтерську пекарню. І яке ж було подивування громади, яка потребує сьогодні свіжого хлібу, якого іноді немає за що купити, коли пані керівниця з незрозумілих причин заборонила

працювати цій пекарні. Так само є скарги від громадських організацій щодо відсутності діалогу пані керівниці військової адміністрації щодо непрозорого розподілу гуманітарної допомоги, яка надходить від організацій. На нашу думку, подібні рішення ганьблять і центральну владу, адже хтось оцих керівників призначає.

Тому, друзі, ми, звичайно, підтримаємо це рішення, але просимо всіх причетних до формування кадрового резерву, а мова йде про Банкову, призначати людей не лояльних, не тих, хто буде міньйонами Банкової, а адекватних, професійних, мужніх, відповідальних, солідарних зі своїми регіонами і таких, які керуватимуться захистом регіону, захистом людей там, захистом здорового глузду, а не, знаєте, якимись дивними...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу зайняти свої місця. Переходимо до прийняття рішень одразу щодо двох проектів постанов.

Я ставлю пропозицію...

Шановні колеги, будь ласка, займіть місця. Це проекти постанов, внесені Президентом.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про здійснення начальником Ювілейної сільської військової адміністрації Херсонського району Херсонської області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» ([№ 8324](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 318.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступний проект постанови без обговорення. Це проект Постанови «Про здійснення начальниками військових адміністрацій населених пунктів у Баштанському та Миколаївському районах Миколаївської області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» ([№ 8305](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення проекту постанови до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 320.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про здійснення начальниками військових адміністрацій населених пунктів у Баштанському та Миколаївському районах Миколаївської області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим

воєнного стану» (№ 8305) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 320.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо невідкладних заходів посилення спроможностей із кіберзахисту державних інформаційних ресурсів та об'єктів критичної інформаційної інфраструктури» ([№ 8087](#)). Ми домовилися, що також без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії.

«За» – 305.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо невідкладних заходів посилення спроможностей із кіберзахисту державних інформаційних ресурсів та об'єктів критичної інформаційної інфраструктури» (№ 8087) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 302.

Рішення прийнято.

Наступне питання також без обговорення. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку проходження військової служби за контрактом іноземцями та особами без громадянства у Збройних Силах України та інших утворених відповідно до законів України військових формуваннях» ([№ 8098](#)). Тут ніхто не наполягає на поправках.

Тому ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку проходження військової служби за контрактом іноземцями та особами без громадянства у Збройних Силах України та інших утворених відповідно до законів України військових формуваннях» (№ 8098) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 321.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визнання учасниками бойових дій осіб, які брали безпосередню участь в здійсненні заходів необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України та інших питань» ([№ 7322](#)). Домовилися, що ніхто не наполягатиме на розгляді поправок.

Тому я одразу ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визнання учасниками бойових дій осіб, які брали безпосередню участь в здійсненні заходів необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України та інших питань» ([№ 7322](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 310.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг» ([№ 6085](#)). Ми домовилися, що також без обговорення.

Тому я одразу ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг» ([№ 6085](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 321.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг» ([№ 6086](#)). Ми домовилися без обговорення.

Тому я одразу ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг» ([№ 6086](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 325.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступний законопроект... (*Шум у залі*).
Геращенко – з процедури. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановні колеги, це перше пленарне засідання Верховної Ради в цьому році. Я нагадаю, ми прийняли Закон «Про медіа», норми якого вирішують, у тому числі й питання висвітлення діяльності Верховної Ради України на період воєнного стану. Але він набуває чинності лише через три місяці з дня підписання. Тобто питання висвітлення діяльності Верховної Ради України, зокрема і в ці пленарні дні, залишається невирішеним. Це важливі засідання, бо ми приймаємо багато євроінтеграційних рішень.

Тому я прошу, щоб зараз Голова Верховної Ради України поставив на голосування пропозицію про необхідність висвітлення цих наших пленарних засідань, виступів представників всіх фракцій і груп, дайджесту щодо діяльності Верховної Ради України у слоті телеканалу «Рада» в єдиному телемарафоні. Тим паче сьогодні все більше нарікань, що телеканал «Рада», на жаль, вперше в історії українського парламенту не показує роботу парламенту. Виборці запитують, де ми, що робимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію Ірини Володимирівни Геращенко. Прошу голосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Ідемо далі, шановні колеги. Наступне питання ми домовилися також без обговорення. На розгляді поправок ніхто не наполягає. Це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про співробітництво територіальних громад» щодо упорядкування окремих питань співробітництва територіальних громад» ([№ 5742](#)).

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про співробітництво територіальних громад» щодо упорядкування окремих питань співробітництва територіальних громад» (№ 5742) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 284.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Законів України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» та «Про фізичну

культуру і спорт» щодо запровадження державних стандартів у сфері фізичної культури і спорту та державних соціальних нормативів надання послуг суб'єктами сфери фізичної культури і спорту» ([№ 5325](#)). Ми домовилися, що ніхто не наполягатиме на розгляді поправок.

Тому я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Законів України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» та «Про фізичну культуру і спорт» щодо запровадження державних стандартів у сфері фізичної культури і спорту та державних соціальних нормативів надання послуг суб'єктами сфери фізичної культури і спорту» ([№ 5325](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 305.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ» щодо застосування сучасних підходів до профілактики, тестування і лікування ВІЛ-інфекції відповідно до керівних документів ВООЗ» ([№ 6364](#)). Тут буде одна поправка на підтвердження. Я правильно розумію? Не буде? Знімаємо, так?

Тоді я одразу ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ» щодо застосування сучасних підходів до профілактики, тестування і лікування ВІЛ-інфекції відповідно до керівних документів ВООЗ» ([№ 6364](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 297.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю, колеги!

Шановні колеги, наступне питання розглядаємо вже з обговоренням, але я не думаю, що воно буде довгим. Це проект Закону «Про особливості регулювання підприємницької діяльності окремих видів юридичних осіб та їх об'єднань у перехідний період» ([№ 6013](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 264.

Рішення прийнято.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для доповіді на трибуну запрошується народний депутат України, Голова Верховної Ради України Руслан Олексійович Стефанчук.

СТЕФАНЧУК Р.О., Голова Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Вельмишановні колеги, у 2003 році в стінах цього парламенту був проголосований один із найпрогресивніших кодифікованих актів – Цивільний кодекс України. Це розвиток і майбутнє нашого законодавства. Але у стінах цього парламенту в той самий день за наполяганням пострадянської еліти був проголосований і так званий Господарський кодекс України, який за весь цей період повністю себе вихолостив і сьогодні є великим ярмом на шиї у правозастосовній практиці.

Коли ми прийшли сюди, то казали, що нашим принципом буде: *one – in, two – out* (приймаємо один закон, скасовуємо – два). І це той приклад, коли після дерадянзації законодавства ми сьогодні ставимо питання щодо скасування застарілого, пострадянського Господарського кодексу. Єдине, я одразу хочу відмітити, що це жодним чином не вплине на господарську юрисдикцію судів, жодним чином не вплине на кафедри господарського права в університеті, тому що спеціальне законодавство, яким регулюється підприємницька діяльність, залишається. Це перше.

Друге, що важливо. Ми даємо перехідний період і залишаємо деякі норми з чинного Господарського кодексу, які діятимуть протягом семи років, щоб ми мали можливість перейти на нормальні рейки цивілізованого підприємницького обороту. Ми даємо можливість вибору, але повинні корчувати такі пні, яким є Господарський кодекс України та інші критичні і шкідливі для законодавства України акти.

Тому, колеги, я дуже прошу підтримати цей законопроект. Над ним працювала велика кількість науковців і практиків, і ми будемо ще його вдосконалювати, врахуємо всі необхідні поправки, які надійдуть, щоб перевести українську підприємницьку діяльність на нормальні рейки функціонування, які існують в європейському світі.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти, і будемо голосувати.

Слово надається Таруті Сергію Олексійовичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина». Будь ласка.

ТАРУТА С.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).
Прошу передати слово Власенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко Сергій Володимирович. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).
Дякую, шановний пане Голово. Виявляється, Цивільний кодекс, який вступив в дію з 2004 року, є надпрогресивним, а Господарський кодекс, прийнятий у 2003 році, є ретроградним. Ну, така цікава історія і цікава логіка в цьому всьому.

Колеги, що насправді пропонується цим законопроектом. Як сказав Голова Верховної Ради, законопроект дійсно про зменшення впливу держави на економіку і про скасування Господарського кодексу. Це виглядає досить дивно в той період, коли ця Верховна Рада приймає закони, якими ми примусово забираємо в державну власність приватне майно, посилюємо вплив держави на економіку, щоб країна згуртувалася для відсічі збройної агресії російської федерації, робимо певні речі, розуміючи, що нам треба посилювати вплив держави на певні сектори економіки. Ідеться не про повернення до Радянського Союзу, а про реальний, серйозний баланс. Будь-яка серйозна, розвинута країна має близько 25 відсотків впливу держави на базові сектори економіки. Наразі нам пропонують цього впливу не те, щоб позбавитися, а зменшити його настільки, наскільки можливо, а там, де можливо, позбавитися його. Але в цій складній ситуації, яка є, це абсолютно неприпустимо і неможливо. Так, дається семирічний період на перехід, але, я ще раз підкреслю, певні механізми запускаються вже, певні тенденції запускаються вже, певні тенденції запускаються на ослаблення держави в той період, коли ми повинні державу посилювати.

Тому я переконаний у тому, що між першим і другим читаннями цей законопроект треба дуже серйозно доопрацьовувати, чого, наскільки я розумію, головний автор також не заперечує.

Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Володимировичу.

Марина Бардіна.

Я так розумію, Мережко Олександр Олександрович. Будь ласка.

МЕРЕЖКО О.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний

пане Голово! Шановні колеги! Ви знаєте, я хотів би вам сказати декілька слів не як політик, депутат, а як вчений-цивіліст. Сьогодні по-справжньому визначний день в історії українського права і в історії України. Я, чесно кажучи, не вірив, що цей день колись настане. Але він настав. Ми робимо давно назрілий крок, усуваючи перешкоду, на шляху до створення в Україні повноцінної, європейської системи приватного права, сучасної системи приватного права, ядром якої є Цивільний кодекс.

Що ж заважає розвитку системи приватного права в Україні? Такою перешкодою був Господарський кодекс, в якому втілені сумнівні концепції радянського права, які гальмують розвиток цивільного та економічного права в Україні. Усунення цієї перешкоди сприятиме розвитку права в Україні як невід'ємної складової європейського приватного права, вдосконаленню правового регулювання цивільних і економічних відносин в Україні, заохоченню інвестицій в українську економіку. Господарський кодекс вносить хаос в правову систему і руйнує єдність системи приватного права. Його прийняття було пов'язане не з об'єктивними причинами і необхідністю, а суто з політичних міркувань ідеологічного характеру.

Прийнявши такий закон, ми створимо логічну, ієрархічну, зрозумілу систему норм приватного права, в центрі якої знаходиться Конституція і Цивільний кодекс як біблія нашого суспільства. Ми позбавимося радянських правових анахронізмів, які заважають розвитку права власності та інститутів приватного права. Правове регулювання цивільно-правових і економічних відносин стане більш...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Олександровичу.

Я так розумію, від «Європейської солідарності» Кубів Степан Іванович. Будь ласка.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Я підтримую думку пана Власенка, що законопроекти, прийняті у 2003-2004 роках, яким 19-20 років, зіграли велику роль для нашої держави.

Сьогодні ми розглядаємо законопроект про вдосконалення корпоративного управління в юридичних особах, заснованих на державній і комунальній власності, про підвищення інвестиційної привабливості, запровадження ефективних механізмів контролю державної і комунальної власності і усуваємо суперечності між Цивільним кодексом і актами спеціального призначення. Сьогодні ми говоримо про приватне право, яке має переваги і яке буде зроблено.

Разом з тим між першим і другим читаннями необхідно усунути великі розбіжності, на які звертає увагу ГНЕУ, щодо перехідного періоду. Він великий, але має бути ефективний.

Ми говоримо сьогодні про війну. Ми говоримо сьогодні про знищені підприємства на сході і в центрі. Дія частини положень проекту немає безпосереднього відношення до засад здійснення підприємництва та поширюється не тільки на підприємства та їх об'єднання та інші позиції. Разом з тим треба відповідно усунути і правові позиції щодо дотримання конституційних норм (ми говоримо про статтю 191 Цивільного кодексу).

Колеги, хочу сказати, що ми будемо підтримувати перше читання. Ми повинні підтримати продовження терміну подачі поправок і разом з тим доопрацювати, використовуючи статтю 116 Регламенту.

Комітети з питань інтеграції України до Європейського Союзу, цифрової трансформації, багато інших міністерств у своїх висновках підтримують дані зміни, але потрібно досить серйозно попрацювати над ними.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степане Івановичу.

Зараз – Нестор Іванович Шуфрич, потім – Железняк Ярослав Іванович, і після цього голосуємо.

Прошу запросити народних депутатів до залу.

Будь ласка, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний пане Голово. Я думаю, абсолютно зрозуміла, вчасна ініціатива. Ми маємо якомога швидше її проголосувати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу.

Ярослав Іванович Железняк. Після цього перейдемо до голосування. Прошу народних депутатів зайняти місця.

Будь ласка, Ярославе Івановичу.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, дуже коротко. Я знаю дуже мало прикладів, коли Господарський кодекс у тому вигляді, в якому він є зараз, допомагав українському бізнесу. Але знаю величезну кількість прикладів, коли його норми заважали, а іноді навіть руйнували український бізнес.

Тому даний законопроект правильний. За основу його точно можна голосувати, потім доопрацюємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього...

Степане Івановичу, ви вже виступали. З процедури? Будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановні колеги, пане Голово, я кажу про продовження строків подачі поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, в мене це є. Я оголошу цю пропозицію і зал проголосує. Спочатку голосуємо за основу, потім – пропозицію комітету щодо продовження строків. Ставитиму на голосування по чергово.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про особливості регулювання підприємницької діяльності окремих видів юридичних осіб та їх об'єднань у перехідний період» ([№ 6013](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 241.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про продовження наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 6013. Прошу голосувати.

«За» – 280.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Ідемо далі. Наступний проект Закону «Про внесення змін та доповнень до Цивільного кодексу України, спрямованих на розширення кола об'єктів цивільних прав» ([№ 6447](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 287.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроекту № 6447 за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, два – за, два – проти чи просто виступить одна фракція? Крім «Європейської солідарності», хтось ще буде виступати? Тоді запишіться на виступи: два – за, два – проти.

Стернійчук Валерій Олександрович, фракція політичної партії «Слуга народу».

Я так розумію, передаєте слово автору законопроекту Калауру?

СТЕРНІЙЧУК В.О., член Комітету Верховної Ради України з питань з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Так, прошу передати слово Калауру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Романович Калаур. Будь ласка.

Іване Романовичу, ви як автор законопроекту ідіть на трибуну. Ми наче й домовилися: два – за, два – проти, але представте законопроект з трибуни.

КАЛАУР І.Р., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Сьогодні в стінах українського парламенту день цивілістики. Я дякую всім, хто підтримав законопроект № 6013. Це дійсно перемога приватного права.

Вашій увазі в контексті цих цивілістичних змін пропонується проект Закону «Про внесення змін та доповнень до Цивільного кодексу України, спрямованих на розширення кола об'єктів цивільних прав» (№ 6447), основною метою якого є об'єктивно зумовлена необхідність розширити коло об'єктів цивільних прав нематеріальними благами, які перебувають в обороті лише в цифровій формі.

Перед робочою групою, яка була створена у Верховній Раді два роки, тому стояло завдання розробити модель імплементації таких благ, коло об'єктів цивільних прав, а найголовніше, провести рекодифікацію цивільного законодавства. У концепції рекодифікації так і зазначається: необхідність розширення кола об'єктів цивільних прав віртуальними активами, цифровим контентом, обліковими записами та іншими благами, які існують у цифровому середовищі.

Хочу наголосити, багато європейських держав вже провели таку рекодифікацію, і в планах цієї рекодифікації – залучення таких об'єктів до об'єктів цивільного права.

Даний законопроект хоч змістовно і невеликий, але є базисним, щоб у подальшому розробляти цілу низку законопроектів євроінтеграційного значення. Його норми вводять у майновий оборот віртуальні активи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іване Романовичу.

Григорій Михайлович Суркіс, група «Платформа за життя та мир».

СУРКІС Г.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Мамці Григорію Миколайовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорій Миколайович Мамка. Будь ласка.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні народні депутати! По суті йдеться про прийняття законопроекту лише в першому читанні. Чому? Тому що питання нематеріальних активів не таке просте, щоб можна внести зміни одним законопроектом. Це дійсно комплекс, який застосовується, є намагання застосовувати на практиці. Дуже погано, що Кабінет Міністрів, зокрема Міністерство цифрової трансформації, не бере у цьому участі, подають ініціативи через народних депутатів, використовуючи своє право, а комплексного підходу до оцінювання нематеріальних активів на даний час в Україні не існує.

У даному законопроекті, я маю надію, буде виправлена історія з приводу того, хто наділятиметься повноваженнями, яким чином проводитиметься оцінка і, найголовніше, хто саме, за якою методологією прийматиме рішення і робитиме цю роботу. Якщо ці критерії до другого читання будуть визначені в законопроекті, ми його підтримуватимемо в другому читанні. Зараз ми підтримаємо в першому читанні і вноситимемо поправки щодо змін між першим і другим читаннями.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Величкович Микола Романович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Сергію Алексєєву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Алексєєв. Будь ласка.

АЛЕКСЄЄВ С.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! У сучасному обігу давно існують такі блага, але лише у віртуальному цифровому форматі. Є обмін такими благами, є правовідносини щодо таких благ, і відповідно це необхідно врегулювати на законодавчому рівні.

Законопроектом передбачається врегулювання цього питання шляхом внесення відповідних змін до Цивільного кодексу України, зокрема до статті 177, – вводиться нове поняття «цифрові речі», віднесені до видів об'єктів цивільних прав, тому що Цивільний кодекс приймався років 20 тому і це питання не врегульовано.

Фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме цей законопроект у першому читанні як визначення, яке імплементується до Цивільного кодексу,

щоб у подальшому можна було врегульовувати такі правовідносини, і слідкуватиме за розбіжностями, які необхідно врегулювати до другого читання.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

Шановні колеги, після цього голосуємо... А, ще Сергій Володимирович Власенко, і після цього голосуємо.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Дуже коротко. Законопроект потрібний, враховуючи те, що ми будемо легалізувати крипто- і віртуальні активи, а без змін в Цивільному кодексі це буде неправильна робота.

Тому дякую комітету за те, що підготували цей законопроект. Довго він готувався, це справді важка праця, зараз досить філософська в усьому світі. Я впевнений, що до другого читання допрацюєте. Але, в принципі, введення понять: «віртуальні активи», «цифровий контент» і таке інше – це правильний крок, який зараз роблять усі країни, які називаються цивілізовано розвинутими, і ті, які хочуть у цьому столітті просуватися, в тому числі й у сфері ІТ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, і завершальне слово – Сергій Володимирович Власенко, і після цього – голосування.

Будь ласка, Сергію Володимировичу.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане Голово. Як на мене, словосполучення «цивілістичний день» скоро стане таким самим, як «трускавецька школа права». Чи треба регулювати цифрові речі? Стовідсотково треба. Але, чи це першочергове питання, яке хвилює українців сьогодні, чи нам треба витратити час на законопроекти, скеровані на відсіч збройній агресії? Це перше.

Друге. Ви знаєте, я такого законодавчого хаосу давно не пам'ятаю. З одного боку, цифрові речі віднесли до категорії «речі», а з іншого, пишуть, що це блага, які є нематеріальними активами, які регулюються абсолютно іншим розділом Цивільного кодексу. То ви спочатку визначитеся, чи це речі, чи це нематеріальні блага, а після цього будемо регулювати.

Фракція «Батьківщина» такий законодавчий хаос не буде підтримувати в першому читанні. Ми підготуємо відповідні поправки і будемо дивитися, як цей законопроект готуватиметься до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін та доповнень до Цивільного кодексу України, спрямованих на розширення кола об'єктів цивільних прав» ([№ 6447](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 273.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги!

Ідемо далі. Наступний проект Закону «Про цифровий контент та цифрові послуги» ([№ 6576](#)). Ми домовилися, що без обговорення, оскільки вони пов'язані.

Тому я одразу ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 6576 до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 271.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про цифровий контент та цифрові послуги» ([№ 6576](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги!

Наступне питання будемо обговорювати. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо унормування діяльності та державної реєстрації громадських організацій» ([№ 8084](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 8084 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 295.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 264.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, хто наполягає на обговоренні? Лише фракція «Європейська солідарність»? Ще «Батьківщина». Тоді давайте запишемося на виступи: два – за, два – проти.

Народний депутат Ковальчук Олександр Володимирович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

КОВАЛЬЧУК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Фрісу Ігорю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Павлович Фріс. Будь ласка.

ФРІС І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Вітаю, шановні колеги! Законопроект № 8084 розроблений Кабінетом Міністрів і спрямований на врегулювання та унормування питань діяльності громадських організацій в Україні. Коротко, щоб було зрозуміло: цим законопроектом ми прибираємо питання громадських об'єднань, вирішуємо питання всеукраїнських громадських об'єднань – прибираємо цей статус, дозволяємо здійснювати державну реєстрацію громадських організацій всіма суб'єктами державної реєстрації, забираємо в цьому питанні виключно компетенцію Міністерства юстиції.

Законопроект прогресивний, підтримується громадськими організаціями, громадським суспільством, розглянутий та підтриманий нашим Комітетом з питань правової політики.

Звісно, до другого читання треба внести відповідні поправки. Фракція «Європейська солідарність» звернулася з проханням врегулювати конкретне питання щодо застосування національних символів у назвах громадських організацій. Це дійсно треба відновити. Але загалом законопроект прийнятний, заслуговує на увагу. Прошу його підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Величковичу Миколі Романовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р. Прошу передати слово Володимиру В'ятровичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Михайлович В'ятрович. Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Добрий день, шановні колеги! «Європейська солідарність» підтримуватиме цей законопроект у першому читанні, оскільки його ключові положення справді спрямовані на спрощення життя громадським організаціям. Як людина з великим досвідом громадського життя відчуваю потребу такого спрощення. Крім того, цим законопроектом ми наближуємо норми нашого законодавства до норм, які діють

у Європейському Союзі. Можливість діяти на підставі модельного статуту, скасування поділу організацій на сорти, підтвердження всеукраїнського статусу, спрощення процедур реєстрації, зменшення терміну реєстрації організації до 24 годин – це все заслуговує на підтримку.

Разом з тим законопроект потребує серйозного доопрацювання до другого читання, і ми закликаємо профільний комітет внести до нього ряд важливих змін. Наприклад, якщо ми позбавляємося поняття «всеукраїнська організація», то незрозуміло, навіщо робляться якісь винятки для окремих сфер. Якщо ми хочемо спростити життя громадським організаціям, слід відмовитися від посилення регулювання процедур їх внутрішнього життя. У демократичній країні це точно не справи держави. При цьому слід врахувати, що громадські організації в Україні відіграють важливу роль у діяльності державних інституцій через наглядові ради. Тому важливо не допустити зловживання цими спрощеннями, які пропонуються законопроектом.

Не можу погодитися з вилученням із базового закону норми про заборону використання громадськими організаціями комуністичної, нацистської і ухваленної минулого року спеціальним законом рашистської символіки чи символіки російської агресії так само, як і Державного Герба чи Прапора України або зображень фізичних осіб без їх згоди. Те, що символіка не буде окремо реєструватися Мін'юстом, не означає, що на ній можна зображувати, що завгодно.

Тому цей проект можна буде ухвалювати в цілому лише після внесення серйозних змін.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко Сергій Володимирович, фракція «Батьківщина». Потім – Григорій Миколайович Мамка, і після цього – голосуємо.

Прошу запросити народних депутатів до залу.

Будь ласка, Сергію Володимировичу.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Насправді законопроект дуже контрверсійний. Зникає статус «всеукраїнська організація». Тобто громадська організація, яка налічує тисячі або десятки тисяч людей, сьогодні прирівнюється у статусі до організації любителів пива села такого, району такого, області такої, і між ними немає ніякої різниці. Це перша історія.

Друга історія. Давайте чесно скажемо: ми не знаємо, що громадські організації створюються під вибори? Ми не знаємо, що громадські організації створюються для введення в оману людей? Ми цього всього не знаємо? Усе так добре? Нам кажуть: «Ми порадилися з громадянським суспільством». Вибачте, зі мною ніхто ні про що не радився. Якщо ви порадилися з низкою наближених до вас так званих громадських організацій, то це ваші проблеми.

Також прошу звернути увагу на те, що було сказано заступником міністра юстиції під час презентації цього законопроекту на засіданні комітету: у нас сьогодні 90 тисяч громадських організацій, ми не знаємо, що з цим робити, тому

давайте зніmemo цю відповідальність з Міністерства юстиції, все відпустимо, нехай все працює так, як воно є. Але при цьому запускається механізм пере-реєстрації громадських організацій, що більш властиво для недемократичних країн, ніж для демократичних.

Плюс ще одна історія. У цьому законопроекті немає жодних запобіжників щодо участі у таких громадських організаціях громадян країни-агресора і юридичних осіб, контрольованих країною-агресором. Тобто, якщо законопроект залишиться в такому вигляді, як він є, це призведе до того, що в Україні з'являться українські так звані громадські організації, які контролюватимуться з країни-агресора.

Тому очевидно, що законопроект потребує дуже ретельного і серйозного доопрацювання. «Батьківщина» братиме в цьому участь, але в першому читанні підтримувати не буде.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорий Миколайович Мамка, група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Проблематика в діяльності громадських організацій, громадських спілок існувала, існує і, думаю, буде існувати.

Щодо контролю. Я вибачаюся, який контроль здійснює, наприклад, у цих історіях Міністерство юстиції? Відповідь: якщо 16 чи 17 спілок або їх філій визнані – зареєстровані належним чином відповідно до закону, статус «всеукраїнська громадська спілка» чи «всеукраїнська громадська організація» може претендувати на статус «національна», виданий міністерством, якщо немає 16, а є 15 чи 14, то міністерства можуть звернутися до Мін'юсту, щоб позбавити статусу «національна», і все. Механізму перевірок цих окремих ланок у Мін'юсту не існує. Це контроль? Ні. Більше того, цим законопроектом цей контроль прибирається зовсім. Міністерство юстиції не дивитиметься навіть на кількість і не реагуватиме.

Я озвучував свої пропозиції щодо внесення змін до першого читання. Але ми підтримаємо законопроект у першому читанні, ґрунтовно доопрацюємо його поправками, щоб був контроль, щоб аудиторській службі надати функцію перевірки цих організацій, тому що зараз ця державна установа не має повноважень на перевірку цих громадських організацій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Шановні колеги, прошу зайняти місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо унормування діяльності та

державної реєстрації громадських організацій» ([№ 8084](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 283.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ідемо далі. Наступний проект Закону «Про освіту дорослих» ([№ 7039](#)) і альтернативний проект Закону «Про навчання та освіту дорослих» ([№ 7039-1](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, одразу переходимо до виступів: два – за, два – проти чи можемо голосувати?

Запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти.

Степан Іванович Кубів. Будь ласка.

КУБІВ С.І. Пане Голово, прошу передати слово пану Ростиславу Павленку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ростислав Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, це дуже важливий законопроект, як і практично всі, які розглядаються Комітетом з питань освіти, науки та інновацій. Він ретельно готувався. Фракція «Європейська солідарність» його підтримуватиме за основу. Але тут є великий простір для доопрацювання в напрямку конкретизації механізмів того, як це буде реалізовано, тому що освіта дорослих потребує досить суттєвих капіталовкладень. Ідеться не просто про якість там підвищення кваліфікації чи подібні речі, що теж важливо, а про те, щоб українське суспільство, кожен громадянин знав, як використовувати свої права, знав, у який спосіб він може ці права реалізувати, знав, у який спосіб він може бути відповідальним громадянином і, власне, захищати свою державу, використовувати для цього всі можливі механізми.

Тому до другого читання потрібно буде доопрацювати законопроект у тій частині, яка стосується, зокрема, бюджетної підтримки заходів освіти дорослих

і конкретизації того, щоб і державна влада, і місцева влада мали не тільки повноваження, які надаються цим проектом закону, але і відповідні ресурси.

Колеги, я також хочу сказати, що крім безпосередньо цих механізмів, які є, ми всі маємо бути прикладом для країни і чимшвидше розглядати ті питання, завдяки вирішенню яких остаточно вириваються щупальця «руського мира». І тому я звертаюся з пропозицією якнайшвидше розглянути ті законопроекти, які, власне, будуть сприяти розвитку освіти дорослих, а також щодо деколонізації України (проект [№ 7721](#)), щодо заборони російської церкви (це проект [№ 8221](#)) і щодо ліквідації п'ятої колони в цій залі (це проект [№ 8089](#)).

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Андрійович Бакунець. Будь ласка.

Слово передається Арешонкову Володимирі Юрійовичу. Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Я насамперед хочу подякувати членам профільного Комітету з питань освіти, науки та інновацій за те, що, незважаючи на дуже непросту ситуацію в країні, де пріоритетними, першочерговими, зрозуміло, є законопроекти, які пов'язані з питаннями напряму національної безпеки і оборони, армії і таке інше, вони наполягли на тому, щоб сьогодні ми внесли ряд законопроектів, які стосуються питань освіти, науки, інноваційних технологій. Давайте наполегливо цю позицію підтримувати.

Чому цей законопроект важливий? Річ у тім, що Україна, дійсно, могла б пишатися потужною системою освіти і науки, яку ми мали і яка давала змогу забезпечити підготовку фахівців у галузі вищої освіти як у великій кількості, так і достатньо пристойної якості. Однак те, що відбувалося протягом останніх років як у світі, так і в Україні, свідчить про те, що потрібно посилювати увагу до підготовки фахівців, професійних, кваліфікованих кадрів в окремих галузях господарства і в цілому підійти до питання підготовки освіти уже дорослих людей у сучасних умовах як України, так і мінливого світу.

Законопроект комплексний. Над ним потрібно детально і ретельно працювати. Тому я хотів би, перше, звертаючись до всього залу, запросити підтримати його в першому читанні, якісно підготувати до другого...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович Власенко. Будь ласка.

Шановні колеги, після цього ще буде виступ Грищука, і далі голосуємо. Запрошую народних депутатів зайняти свої місця.

Будь ласка, Сергію Володимировичу.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Знаєте, напевно, назва цього законопроекту відображає загальні тенденції розвитку: він називається «Про освіту

дорослих», але мова йде про освіту в тому числі людей з 14-річного віку. Тобто у нас уже виявляється, що дорослі – це не якісь люди, а з 14 років.

Хоча я хотів сказати не про це. Насправді цей законопроект містить багато корисних і зрозумілих речей, які, звичайно, треба було б підтримувати, але там є такі речі, які фракція «Батьківщина» з ідеологічних мотивів підтримати не може. Наприклад, фракція «Батьківщина» є багаторічним ідеологічним противником використання коштів місцевих бюджетів для фінансування, зокрема, професійно-технічної освіти. Цю величезну помилку зробив парламент попереднього скликання, а фракція «Батьківщина» як тоді була проти, так і зараз проти покладання тягара фінансування професійно-технічної освіти або середньої спеціальної освіти на місцеві бюджети. На жаль, існування такої норми в цьому законопроекті не дозволяє фракції «Батьківщина» підтримати його в першому читанні.

Ми внесемо відповідні поправки, у яких буде унормовано це питання. Якщо ці та інші наші поправки будуть підтримані, то ми проголосуємо за цей законопроект. Також ми внесемо поправки, якими будуть змінюватися або навіть виключатися звідти положення про створення нових державних інституцій, що мають опікуватися будь-якими додатковими питаннями; на сьогодні це абсолютно не на часі.

Отже, фракція «Батьківщина» в першому читанні утримається від голосування, внесе відповідні поправки і далі буде відстежувати прийняття цього законопроекту в другому читанні.

Дякую, пане Голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, завершальне слово – Роман Грищук, і після цього переходимо до голосування законопроекту. Будь ласка, пане Романе.

ГРИЩУК Р.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 222, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Що зробити, щоб після нашої перемоги Україна стала успішною? Думаю, це запитання ставить собі кожен. У мене є відповідь. Ми маємо зробити в Україні культ освіти, культ постійного навчання, перейти від підходу «діти вчаться, а дорослі всі знають» до підходу «всі навчаються впродовж всього життя». «І чужому навчайтесь, й свого не цурайтесь», – Тарас Шевченко казав не дітям, школярам і студентам, а всім українцям. Ми маємо навчатися незалежно від віку, незалежно від статусу, незалежно від кількості здобутих освіт і незалежно від нашого досвіду.

Ми з вами маємо запалити в українцях оце бажання пізнавати щось нове, щоб розбиратися в нових технологіях незалежно від віку, щоб покращувати знання української мови незалежно від віку, щоб вчити і знати свої права і обов'язки як громадянина незалежно від віку.

Закликаю всіх проголосувати за проект Закону «Про освіту дорослих»...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу зайняти свої місця, ми переходимо до голосування.

Шановні друзі, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про освіту дорослих» ([№ 7039](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 290.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо внесення, розгляду та прийняття законопроектів, спрямованих на адаптацію законодавства України до положень права Європейського Союзу (*acquis* ЄС) в частині виконання міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції» ([№ 8242](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 197.

Рішення не прийнято.

Не розглядаємо сьогодні.

Ідемо далі. Розглядаємо проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки» ([№ 6203](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, з обговоренням? Ніхто не наполягає. Давайте... (*Шум у залі*). Наполягають чи ні? Будуть. Знову фракції «Європейська солідарність» і «Батьківщина».

Будь ласка, запишіться на виступи: два – за, два – проти.

Степан Іванович Кубів, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово, прошу передати слово пану Миколі Княжицькому. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Княжицький. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановні колеги, цим законопроектом на суб'єктів господарювання пропонується покласти додаткові обов'язки, а саме: розміщення інформації про заходи безпеки життєдіяльності, поведінку працівників, дії населення в разі виникнення пожежі або іншої небезпечної події, призначення відповідальних осіб за пожежну безпеку; здійснювати заходи щодо забезпечення власних об'єктів нерухомого майна засобами цивільного захисту і системами проти-пожежного захисту.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило численні зауваження до цього законопроекту, які, зокрема, стосуються застосованої термінології.

Оскільки цей законопроект було зареєстровано в жовтні 2021 року, то деякі його положення наразі взагалі є неактуальними і не враховують того, що в 2022 році, зокрема, до Кодексу цивільного захисту України внесено зміни. Наприклад, законопроектом пропонується внести зміни до статей, які в 2022 році взагалі було виключено з Кодексу цивільного захисту України.

Тому цей проект, очевидно, потребує доопрацювання, актуалізації з урахуванням чинних положень законодавчих актів, до яких ним пропонується внести зміни. Зважаючи на це, він не може бути підтриманий. На нашу думку, є багато інших важливих питань, на яких мала б сконцентруватися Верховна Рада України і які потребують нагального вирішення. Ми російську церкву не заборонили, «русский мир» не забороняємо в Україні. А вже після перемоги, звичайно, варто повернутися до добре доопрацьованого тексту законопроекту з метою покращення пожежного і технологічного нагляду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Павлюку Максиму Васильовичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ПАВЛЮК М.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Мандзію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мандзій Сергій Володимирович. Будь ласка.

МАНДЗІЙ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні

колеги! Метою прийняття законопроекту є вирішення проблемних питань, пов'язаних із охороною життя та здоров'я людей, майна і навколишнього природного середовища від пожеж та запобігання їх виникненню.

Законопроектом передбачається внести зміни до Кодексу цивільного захисту України, законів України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності». Ним пропонується уточнити термінологію, визначити механізми здійснення заходів державного нагляду, обов'язки підприємців щодо забезпечення належного рівня пожежної безпеки, забезпечити принцип рівності господарюючих суб'єктів різних форм власності стосовно проведення їх перевірок.

Так, дійсно, до законопроекту надійшли зауваження Головного науково-експертного управління, але вони, думаю, будуть опрацьовані під час його підготовки до другого читання.

Прошу підтримати рішення Комітету з питань екологічної політики та природокористування і за результатами розгляду в першому читанні прийняти законопроект за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Фракція «Батьківщина». Шановний пане Голово! Шановні головуючі, народні депутати! Ми хочемо висловити вдячність співробітникам Державної служби України з надзвичайних ситуацій за те, що вони нині на передовій на захисті наших громадян. Саме вони першими реагують на ті виклики, які існують, вони першими прибувають і ліквідовують наслідки ракетних й інших ударів російської федерації. Честь і хвала їм!

Стосовно цього законопроекту. Насамперед треба прочитати висновок Комітету з питань антикорупційної політики, який є негативним і у якому вказується на корупційні ризики в разі ухвалення цього законопроекту. Саме цим проектом пропонується надати надзвичайні повноваження Державній службі України з надзвичайних ситуацій, коли безперешкодно, за відсутності уповноваженої особи або керівника підприємства, організації, установи співробітники служби можуть проникати або брати участь у перевірках усіх цих об'єктів. Також цим законопроектом пропонується надати їм право встановлювати класифікацію ділянок підприємств, організацій, будов, виводити з-під відповідальності забудовників на стадії проектування або ведення будівництва, звільняти від відповідальності за невиконання протипожежних заходів.

Ми вважаємо, що цей законопроект слід повернути авторам на доопрацювання, бо надання під час воєнного стану надзвичайних повноважень Державній

службі України з надзвичайних ситуацій викличе нерозуміння у тих суб'єктів, які сьогодні працюють задля України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич, група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги! Я хочу висловити вдячність нашим рятувальникам, нашим вогнеборцям за те, що вони роблять під час цієї страшної війни. Для них війна розпочалася не в 2014 році, не 24 лютого, а з першого дня незалежності. Вони воюють за збереження життів наших громадян. І мені дивно чути, коли говорять про якісь надзвичайні повноваження для наших рятувальників. Коли щось стається не так, хто винуватий? Державна служба України з надзвичайних ситуацій або Міністерство надзвичайних ситуацій України до його реорганізації.

І я запитую: чому ми вимагаємо від них оперативності, вимагаємо від них вчасного реагування і компетентності, а водночас, коли вони просять дати їм можливість контролювати забудовників, зокрема, на стадії будівництва і проектування відповідних об'єктів, які вони потім, не дай Боже, будуть захищати від вогню і стихій, тоді це нікого не цікавить?..

Я звертаюся до всіх вас як людина, яка мала честь двічі очолювати роботу наших рятувальників і вогнеборців, підтримати сьогодні цю ініціативу і дати їм можливість контролю на стадії проектування і будівництва, а не закидати, чому пізно приїхали, невчасно відреагували і не піднялися на відповідний поверх для захисту наших громадян. Немає нічого ціннішого, ніж життя наших громадян, і ті, хто їх захищають, заслуговують поваги і підтримки в цьому залі.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення. Прошу зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки» ([№ 6203](#)) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до підрозділу 8 розділу ХХ Податкового кодексу України щодо заборони перебування грального бізнесу на спрощеній системі оподаткування» ([№ 8079](#)). Це друге читання.

Ми домовлялися, що буде виступати Ніна Южаніна, так? Скільки часу? До 5 хвилин.

Ніно Петрівно, будь ласка, до 5 хвилин, і потім голосуємо.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, цей проект закону ми мали розглянути в другому читанні в грудні і дуже сподівалися, що його буде прийнято. Через різні обставини ми його не розглянули в другому читанні. Від нашої фракції було внесено дуже багато поправок, до речі, з порушенням статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Ми це робили навмисно, тому що влада останнім часом дуже часто зловживає, саме порушуючи статтю 116. І внести зміни – це був єдиний шанс, щоб виправити ситуацію щодо блокування податкових накладних до кінця минулого року, але цього не відбулося.

Мені здається, що сьогодні в країні немає жодного підприємства і жодної людини, впевнена, що серед вас уже всі знають, що таке блокування реєстрації податкових накладних і як це блокування може зупинити діяльність підприємств. І до тих пір, доки такі питання стосувалися невеликої кількості підприємств, ми мало про це говорили в залі, але коли уже і великі системні підприємства, українські виробники протягом листопада подали більше 20 звернень до Президента України, до речі, я маю всі ці звернення, вони від великих асоціацій, великих об'єднань, у них платники зазначали, що вони вимушені двічі сплачувати податок на додану вартість. Двічі! Тому що один раз нараховуються податкові зобов'язання, коли отримується виручка від проданих товарів і послуг, і вдруге, коли підприємство не може скористатися законним правом на податковий кредит через нереєстрацію накладної його контрагентом.

Шановні колеги, я хочу, щоб ви, оскільки переважна більшість у парламенті вперше, все-таки розуміли, коли ми системно щось намагаємося автоматизувати, то маємо усвідомлювати, що ця автоматизація не повинна призводити до величезних проблем для бізнесу. Ми її маємо проводити тільки для полегшення роботи і покращення контролю. І коли будь-яка наша пропозиція чи норма не досягає цього результату, ми маємо або зробити її такою, щоб уникнути всіх недоречностей чи ручного втручання, або скасувати її.

Систему блокування податкових накладних я вводила в 2016 році. У Податковому кодексі України є пряма норма про те, що жодне підприємство не повинно відповідати за його контрагента. Тобто якщо в контрагента заблоковані податкові накладні, то це жодним чином не може позначатися на іншому підприємстві, його партнері.

Зараз абсолютно очевидно, що цей інструмент перетворився виключно на корупційну складову, ручний механізм блокування податкових накладних, що значно зменшив можливості отримання обігових коштів кожним із підприємств. Насправді це дуже делікатне і вузькопрофесійне питання, яке потребує широкого

обговорення на засіданні комітету, що ми і робимо. Але через те, що влада чомусь вирішила, що можна нехтувати багатьма нормами Податкового кодексу України, тобто знову ж блокувати по ланцюгу податкових накладних і прикриватися тим, що ми «боремося зі скрутками» чи іншими механізмами оптимізації... Цього робити не можна, бо тоді не можна впроваджувати таку тотальну систему, що була впроваджена, – СЕА ПДВ, блокування податкових накладних.

Якщо ви продовжуєте діяти методами податкової міліції часів Азарова, Клименка, а це тоді вони блокували всіх по ланцюгу, це тоді вони ще говорили про цей схемний кредит... А ми зараз у 2022-2023 роках продовжуємо діяти їх методами. Хто буде працювати в цій країні? Як платник буде довіряти нам?

Я хочу навести вам один приклад того, як це відбувається. Є такі підстави для блокування податкових накладних, як наявність у податкових органів інформації, яка свідчить про якісь там порушення, без конкретики.

Ще раз скажу: пряма норма забороняє блокувати податкові накладні по ланцюгу. Усвідомлюючи це, я подала до цього проекту закону дві поправки, які врегулювали б ситуацію, і саме з цим зверталися підприємства до Президента України, коли просили на час воєнного стану...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте, будь ласка, ще 30 секунд Ніні Петрівні.

ЮЖАНІНА Н.П. Насправді я хотіла поставити дві поправки на голосування для підтвердження. Я довіряю голові комітету, що він доведе справу до кінця і зробить все можливе для того, щоб СМКОР працювала коректніше і ручного втручання не було. Ці дві поправки підписали представники різних фракцій і груп, а це свідчить, що про існування проблеми блокування знає вся країна. Їх можна було б прийняти, вони стосуються...

Веде засідання Голова Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення і переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до підрозділу 8 розділу XX Податкового кодексу України щодо заборони перебування грального бізнесу на спрощеній системі оподаткування» ([№ 8079](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 303.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ідемо далі. Наступний проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо додаткової підтримки вітчизняної промисловості та бізнесу під час воєнного стану» ([№ 8298](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 273.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Даниле Олександровичу, ви хочете виступити чи одразу... Колеги, ми можемо одразу без обговорення проголосувати і перше, і друге... (*Шум у залі*). Крім фракції «Європейська солідарність», ще хтось буде?.. Фракція «Голос» ще хоче.

Тоді, друзі, запишіться на виступи: два – за, два – проти. Але в мене така пропозиція: наступний, спарений, законопроект проголосувати без обговорення. Також ні? Ну, добре, тоді запишіться на виступи: два – за, два – проти.

Гринчук Оксана Анатоліївна, фракція політичної партії «Слуга народу».

ГРИНЧУК О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Данилу Гетманцеву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Данило Олександрович Гетманцев.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, зазначений законопроект є результатом наших зустрічей, проведених із бізнесом протягом осені та грудня минулого року за ініціативою Прем'єр-міністра України і на базі Кабінету Міністрів України та нашого фінансового комітету.

Ми отримали від представників ключових галузей нашої економіки, що потерпають нині від війни, ті пропозиції, які дуже глибоко обговорили, і, власне, дійшли згоди підтримати нашу промисловість, а тут ідеться саме про промисловість, кількома достатньо істотними пільгами, які ми хочемо надати.

По-перше, це ввезення на митну територію України обладнання без сплати ПДВ та без сплати ввізного мита.

По-друге, для металургії звільнення від рентних платежів на ту руду, що використовується для виготовлення металу. Ми маємо сьогодні мінус 65 відсотків від виробництва в тій галузі, яка вважається пріоритетною.

По-третє, аграріям ми пропонуємо надати пільги зі сплати єдиного податку для платників четвертої групи на тих територіях, які перебувають під окупацією, в зоні бойових дій або засмічені мінами.

По-четверте, ми пропонуємо продовжити термін використання реєстраторів розрахункових операцій, якщо навіть їх строк служби завершився.

Крім того, ми пропонуємо не застосовувати до підприємств адміністративно-господарські санкції за порушення норм щодо працевлаштування інвалідів. Бізнес дуже просить введення цих норм, а також деяких інших, які є більш секторальними, дрібнішими.

Насправді сьогодні бізнес потерпає, і наше завдання – підтримати його тим, чим ми можемо з урахуванням обмеженості ресурсів бюджету. Безперечно, до другого читання ми проведемо консультації з Міжнародним валютним фондом і отримаємо збалансований документ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович, група «Платформа за життя та мир».

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний пане Голово. Прошу передати слово шановному колезі Колтуновичу Олександрю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую шановному Нестору Івановичу за можливість виступити.

Шановний головуючий! Шановні колеги! І головне, шановні автори законопроектів! Є кілька формальних аспектів, на які я хочу звернути увагу, що не були враховані в поданих документах, зокрема в пояснювальній записці, стосовно фінансово-економічного обґрунтування. Ну, і коли ви писали мотиваційну частину, в одному із законопроектів є помилка: скопіювали цифру 13 мільярдів доларів збитків, посилаючись на Київську школу економіки, хоча там зазначено 136 мільярдів доларів збитків, тобто ви скопіювали неповну цифру і тому у вас такі дані. Це перше.

Друге. А тепер по суті. Дивіться, чи потрібно підтримувати промисловість? Безумовно потрібно, зважаючи хоча б на той факт, що в нас за минулий рік, а це оцінка Офісу Президента України і, напевно, дані Національного інституту стратегічних досліджень, на 70 відсотків у середньому впало промислове виробництво. В окремих галузях, зокрема в металургії, про яку сьогодні згадували, ця цифра становить мінус 72 відсотки. Національний банк України фіксує заборгованість із виплати заробітної плати, збільшення чисельності безробітних, 4,5 мільйона безробітних працездатного віку. Як наслідок, суттєво впав експорт товарів – на 35 відсотків, це дані вже за весь минулий рік. Падіння валового внутрішнього

продукту більш ніж на 30 відсотків. Тобто всі ці цифри свідчать про те, що, дійсно, економіка України потребує серйозних зрушень і фіскальних та митних стимулів, у тому числі і щодо завезення обладнання.

Однак, на мій погляд, дискусійними є норми, які на сьогодні включені, щодо руди або інших аспектів, що, м'яко кажучи, напевно, не матимуть того економічного ефекту. І чому я сказав, що в пояснювальній записці цього немає? Тому що ви його не покажете, його не буде або він буде дискусійним і сумнівним. Ми підтримаємо цей законопроект за основу, але вважаємо, що його треба буде суттєво доопрацювати між першим і другим читаннями.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васильченко Галина Іванівна, фракція «Голос». Будь ласка.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Железняку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, зрозуміло, що в цьому законопроекті є певні норми, які треба підтримувати: про РРО, про платників четвертої групи, про професійно-технічну освіту, але більшість норм – про податкові пільги. Я можу вам одразу розповісти, який буде розвиток подій із цим законопроектом. Звичайно, за такий популізм цей парламент проголосує. Це ж набагато легше – скасовувати податки, ніж їх потім впроваджувати.

Потім буде процедура другого читання. До другого читання Міністерство фінансів України отримає лист від Міжнародного валютного фонду, який виділить у тій програмі, до якої ми нещодавно долучилися, жирним і спеціально перекладе українською мовою для тих, хто не знає англійської, норму про те, що ми не впроваджуємо податкові пільги. Після цього прилетить в уряд, після того прилетить у Верховну Раду України. І цей законопроект у такому вигляді ніколи не приймуть. У нас є деякі народні депутати, які дружать із представниками беттінгового бізнесу, і було б круто, щоб там зробили таку ставку, ми могли хоча б так наповнити бюджет.

Але, ще раз, цим законопроектом прямо порушується програма МВФ. Ну просто чорним по білому. Можемо ми зараз героїчно в першому читанні створити таку проблему? Можемо. А далі до другого читання всім залом, усім урядом, усією країною будемо також героїчно її розв'язувати і розповідати МВФ, чому ми зовсім не те мали на увазі. Але вперед!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановний пане Голово Верховної Ради України! Насправді мене шокує байдужість із якою ми зараз розглядаємо цей блок законопроектів, цей і наступний, тому що популістські слова про підтримку промисловості, про те, що треба підтримувати...

Пане Олександрє, я вас дуже поважаю, але ж ви подивіться, що тут написано. Мені здається, не знати, що в нашій країні вже є «інвестняні», індустриальні парки, «Дія Сіті», шахтарські містечка, розстрочка ПДВ, пільги для наукових установ, якщо вони придбають обладнання для своїх наукових розробок, процедура в рамках митного безвізу, механізм кінцевого використання обладнання і ввезення його без сплати ПДВ і без сплати мита для власного використання, тільки треба відповідати певним критеріям прозорості... Чого ще не вистачає, скажіть, будь ласка? Як же набридли ваші лобістські норми. Як набридли оці всі речі, які ви під трьома нормальними нормами запхали в проект закону, який точно не можна приймати. Я вже мовчу про ренту на залізну руду. Як так можна було взагалі до цього ставитися? Півроку чи 10 місяців тому тут співали, що треба всіх затиснути, встановлювали нову формулу розрахунку, кричали про зраду власників заводів. А зараз поплили.

Слухайте, якщо зараз не звертатиме на це увагу вся наша правоохоронна система, край країні настане, край. Люди, не поводьтесь так спокійно, ми маємо дбати про наш бюджет. Ви бачили цифри втрат? На засіданні комітету колеги – члени комітету чули, що загальні втрати будуть 15,7 мільярда тільки з ПДВ, 3 мільярди – з ввізного мита щодо обладнання, 8 мільярдів – з ренти. І ви дозволяєте, щоб армія, яка зараз у такому стані, втрачала можливість фінансування...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, усі виступили, прошу зайняти свої місця.

Одразу ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо додаткової підтримки вітчизняної промисловості та бізнесу під час воєнного стану» ([№ 8298](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо додаткової підтримки вітчизняної промисловості та бізнесу під час воєнного стану» ([№ 8299](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього проекту закону до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 257.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, запишіться на виступи: два – за, два – проти. Чи може відразу перейдемо до голосування? Шановні колеги, по-моєму, усе вже розказали (*Шум у залі*). Добре, тоді виступи: два – за, два – проти. Демократія – страшна річ (*Шум у залі*). Ні, це жарт, ви ж розумієте. Це повага до демократії, бо вона – велика сила, то є сила, то є люкс, як співає пан Роман.

Шановні колеги, слово надається Козирю Сергію В'ячеславовичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

КОЗИР С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 184, Херсонська область, самовисуванець). Прошу передати слово Данилу Гетманцеву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Даниле Олександровичу, будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, я використаю цей час для того, аби відповісти на ті звинувачення і занепокоєння, які пролунали з цієї трибуни щодо попереднього законопроекту. Дійсно, це дуже складне рішення, особливо для мене: ви знаєте мою позицію щодо податкових пільг, зниження податків. Повторюю, це дуже складне рішення. Але складні часи вимагають складних рішень. Якщо в нас металургія втратила 65 відсотків виробництва і зараз втрачає ринки, то кому не належали б ці підприємства ми не отримаємо ані робочих місць, ані податків, ані валютної виручки, нічого не отримаємо, якщо вони взагалі зникнуть з мапи України. І якщо в нас оборонно-промисловий комплекс має розвиватися, враховуючи державне замовлення під час війни, то ми повинні забезпечити такі умови, щоб на ці гроші було придбано нове обладнання, а не авансовано податок на додану вартість до бюджету. І я стверджую, якщо бізнес сплачує імпорتنий ПДВ або навпаки звільняється від сплати імпортного ПДВ, то цей же ПДВ він сплачує потім у тому товарі, який реалізує, і у держави немає втрат, є тільки відстрочка у часі отримання цього податку.

Я наполягаю на тому, щоб аграрії отримали пільги зі сплати єдиного податку для платників четвертої групи на окупованих територіях. Навіщо це обговорювати? Це зрозумілі речі. І також ясно, що в нас немає грошей майже ні на що. Але очевидно й інше, що ми повинні зберегти економіку, забезпечити

її розвиток після війни, бо не буде у нас економіки, буде тільки сировинна економіка, жодної перспективи наша країна не матиме, ми залишимося такими ж бідними, як і до війни.

Прошу підтримати ці законопроекти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріз Ірина Василівна, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Артуру Герасимову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович Герасимов.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, прохання дуже спокійно і уважно послухати. Категорично не можна це голосувати. Є причини. Поясню.

Перше. Коли ми приймали Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік», міністр фінансів чітко сказав, що партнери нам надають допомогу на соціалку, пенсії, заробітну плату медикам і вчителям, але ми не можемо використовувати її на Збройні Сили України. На наші Збройні Сили ми будемо використовувати виключно гроші, які надходять зі сплати тих податків, що ми зберемо. Втрати від прийняття такого закону за мінімальними оцінками – 30 мільярдів гривень.

Друге. Усі норми, за якими, наприклад, наш ДК «Укроборонпром» може завозити собі обладнання, вже є в законодавстві і вони можуть спокійно застосовуватися.

Пункт номер 3. Ви знаєте, наскільки ми зараз через агресію, на жаль, залежні від допомоги наших партнерів. Ось вам просто для інформації. Європейський Союз збирається виділити нам 18 мільярдів євро. І має бути підписано меморандум з Євросоюзом щодо надання цих грошей (18 мільярдів євро), які буде спрямовано на зарплати медикам, вчителям, пенсії і так далі. Так от: прийняття цього законопроекту навіть у першому читанні значно ускладнить переговори Міністерства фінансів України і взагалі нашого уряду з Європейським Союзом щодо підписання цього меморандуму. Тому категорично не можна голосувати за цей законопроект.

Якщо ви хочете забрати у армії 30 мільярдів гривень, кожен приймає рішення сам, залишиться роздруківка про те, хто підтримав зняття грошей з армії.

Я пам'ятаю такі історії в цій залі. Хто хоче ускладнити переговори з Європейським Союзом, роздруківочка залишиться, тож хто хоче – голосуйте. Хто вагається – ще раз нагадаю: ці норми вже існують, вони є в нашому законодавстві. Тому зараз це прийняття – чисто лобістська історія, що тільки нашкодить.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк Ярослав Іванович, фракція «Голос».

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, дивіться, у цьому законопроекті, як кажуть, змішалися коні і люди. Там є реально нормальні норми, ну, ще раз нагадаю: про РРО, про платників четвертої групи на окупованих територіях, про Запорізьку атомну електростанцію. Ніхто не заперечує, тут не буде проблем.

Але є дві по факту досить спірні норми – це ввезення без мита і ПДВ обладнання. Правильно говорять колеги, що в нас є шахтарські містечка, у нас є «інвестняні», у нас є індустриальні парки, у нас є вільні митні зони, та хоч одна залишилася, у нас є ще багато інших пільг, але росту промисловості навіть у мирний час від цього не відбулося. Можливо, нам треба не робити одне і те ж, розраховуючи на інший результат, а якось все-таки подумати про інші заходи. Це перше.

Друге. Ну, дивіться, це ж навіть зі сторони виглядає шизофренічно. Вчора уряд заявив, що буде вносити на виконання програми Міжнародного валютного фонду проекти законів про скасування податкових пільг з 1 липня 2023 року для малих підприємств, невеличкого бізнесу. Вони це будуть робити, впевнений, що ця зала проголосує, бо нікуди буде подітися. І одночасно ми намагаємося проголосувати за надання пільг великим підприємствам. За всієї моєї поваги, але ті, хто добувають руду, ну, не на малий і середній бізнес... І так їм важко, вони втратили свої підприємства, у тому числі в моєму рідному місті Маріуполі. Не останній кусок хліба вони проїдають, от чесно.

Шановні колеги, я вас запевняю, що цей законопроект все одно в такому вигляді не пройде. Навіщо ми вкотре створюємо привід поглузувати з парламенту, чесно кажучи, я просто не розумію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо додаткової підтримки вітчизняної промисловості та бізнесу під час воєнного стану» ([№ 8299](#)) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 243.

Рішення прийнято.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

Ідемо далі. Наступний законопроект [№ 8287](#). Це проект Закону «Про внесення змін до Податкового... Ой, вибачте, перепрошую. Шановні колеги, усе, уже потрібна перерва.

Наступний проект Закону «Про забезпечення електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах» ([№ 8286](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього законопроекту до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, зараз виступи: два – за, два – проти чи може?.. Даниле Олександровичу, наполягаєте на виступі? Чи голосуємо? Демократія – то є сила, то є люкс.

Колеги, запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти.

Шановні колеги, може ми щодо законопроекту № 8286 виступимо, а щодо законопроекту № 8287 проголосуємо... (*Шум у залі*). Ні, Артуре Володимировичу, святе право, будуть виступати і щодо законопроекту № 8287.

Ковальчук Олександр Володимирович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка. Я так розумію, що Данило Олександрович виступатиме, так?

КОВАЛЬЧУК О.В. Так, передайте слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Данило Олександрович Гетманцев. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, про що цей і наступний законопроекти? Про електронну акцизну марку. Питання електронної акцизної марки порушується в нашій країні з 2013 року. Ми ведемо дискусію з 2013 року про те, як здійснювати облік підакцизних товарів (горілки і тютюну) у такий спосіб, аби ці товари не втрачалися від виробника чи імпортера по дорозі до каси, по дорозі до споживача, аби кожна копійка за цим товаром, а акциз подекуди там становить 60 відсотків вартості, спрямовувалася до державного бюджету.

І безперечно, це питання є надважливим як у мирний, так і у воєнний час. Саме тому протягом року чи навіть більше Міністерством цифрової трансформації України разом з іншими державними органами був розроблений концепт програмного забезпечення, що дозволяє здійснити облік цих товарів, так званий *track-and-trace* і щодо тютюну, і щодо горілки, і робити це прозоро, аби кожен споживач міг через свій телефон, відсканувавши акцизну марку (не паперову, а саме електронну акцизну марку), що нанесена на пляшку або пачку цигарок,

дізнатися чи контрафактний цей продукт, чи не контрафактний і повідомити про це Державну податкову службу України, якщо хоче.

Ми розуміємо, що протидія нелегальному ринку тютюну і цигарок лежить саме в площині запровадження новітніх технологій, де акцизна марка буде отримуватися без участі людини, тільки на підставі сплати ліцензіатом відповідного платежу до державного бюджету, де за всім буде стежити електронна технологія, і участь людини буде мінімізована. Саме такий алгоритм розробив Федоров, саме такий алгоритм ми підтримуємо і просимо підтримати Верховну Раду України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти (*Шум у залі*). Ой, перепрошую, Боже, вибачте.

Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе, фракція «Європейська солідарність».

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).
Прожу передати слово Ніні Петрівні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги, прошу вас не купуватися на голослівні слова, бо дехто за це отримує великі гроші. Щойно говорилося, що електронна акцизна марка наноситься на, я так розумію, пляшку. Ні, електронна акцизна марка за цим проектом закону може також наноситися і на етикетку, тільки її має надрукувати сам виробник чи вмістити імпортер. Я дуже уважно слухала дискусію на засіданні комітету і не розумію... Насправді про електронну акцизну марку говориться з 2014 року, але чомусь сьогодні, для того щоб отримати гроші за певним грантом, на якому знову ж у Міністерстві цифрової трансформації України сидять зовсім люди не з міністерства і радники не з України, відбувається така ситуація.

Мені здається, що удосконалювати систему контролю точно треба. Але мене дивує, чому ми не бачимо звернень, зауважень, пояснень великих інституцій, які вивчають ці теми і дають нам рекомендації. Нещодавно наш комітет, усі народні депутати отримали одну з них, де саме наведено пояснення, як відбувається цей контроль в Європейському Союзі. Так от: 23 країни Європейського Союзу зберегли класичну акцизну марку, хоча спочатку в них теж відмовилися від неї і говорили про якусь електронну акцизну марку.

Що таке електронна акцизна марка? Це QR-код, який містить набагато більше інформації і дає змогу контролювати більше по всьому ланцюгу, чому ця

система так і називається, але з великим навантаженням на весь ланцюг постачання і купівлі. Чи дасть це результат? Звісно, ні, бо буде стосуватися виключно «білих» виробників і продавців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк Ярослав Іванович, фракція «Голос». Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Кабінет Міністрів України виступає за проведення обліку підакцизної продукції в електронній формі. Прем'єр-міністр України вважає абсолютно неефективним існування акцизних марок і виступає за переведення обліку підакцизної продукції виключно в електронну форму. Існування акцизної марки, за його словами, абсолютно неефективне і створило серйозне підґрунтя для корупції.

Я вам тільки що зачитав повідомлення на сайті Кабінету Міністрів України від 4 квітня 2014 року. Прем'єр-міністром, який це заявляв, був Арсеній Яценюк. От стільки часу ми впроваджуємо електронну акцизну марку.

Чому це важливо? Дуже просто, тому що крадуть на ринку тютюнових виробів, і зараз цей нелегальний ринок становить 22 відсотки, перекладаються мінус 20 мільярдів, і приблизно половину, навіть трошки більше, в алкогольній продукції... І те, що зараз пропонується цим законопроектом, точно є адекватним підходом для того, щоб зменшити кількість грошей, які відвертий криміналітет краде, тому що там порядних людей немає.

На засіданні нашого комітету був Михайло Федоров, міністр цифрової трансформації, який запропонував систему, де кожен громадянин зі свого телефону може безкоштовно перевірити: оригінальна пачка цигарок чи підроблена, нормальна горілка чи якась, скажемо, зроблена не в дуже промислових умовах. Це важливий нормальний законопроект. І ще раз – безкоштовно.

Шановні колеги, думаю, ми маємо підтримати починання ще попереднього уряду, який говорив, що треба переходити до електронної марки, і точно прийняти цей законопроект хоча б за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ще виступить Нестор Іванович Шуфрич, і після цього переходимо до голосування. Прошу запросити народних депутатів до залу.

Будь ласка, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги, усе, що сприятиме боротьбі з обігом у тіньовому секторі, має бути нами підтримано і негайно проголосовано.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу зайняти свої місця, ми переходимо до прийняття рішення (*Шум у залі*). Так, до проекту закону [№ 8286](#) немає альтернативного законопроекту, альтернативний є до проекту [№ 8287](#). Будь ласка, стежте за перебігом засідання Верховної Ради України.

Шановні колеги, прошу зайняти свої місця, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про забезпечення електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах» (№ 8286) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступні два проекти законів: один основний «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України у зв'язку із запровадженням електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах» ([№ 8287](#)) і один альтернативний [№ 8287-1](#).

Ставлю на голосування пропозицію про включення обох законопроектів до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, будуть доповіді основного і альтернативного законопроектів? Я знаю, що автор альтернативного проситься доповісти, так? Тоді спочатку основний, потім альтернативний законопроект, а далі виступи: два – за, два – проти.

Данило Олександрович Гетманцев. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, власне, ми вже підтримали перший законопроект із пакета, тому логічно підтримати і другий. Я просто в двох словах розповім про те, чим відрізняється основний законопроект від альтернативного. Сферою застосування.

Попередні спікери говорили, що дискусія триває з 2014 року. Це правда. А чому триває? Чому питання заговорюється? Бо, на жаль, ринок не хоче цієї системи, передусім ринок алкогольної продукції.

Так от: наш законопроект покликаний запровадити акцизну марку і для тютюнової, і для алкогольної продукції. Це той законопроект, який розроблено спільно з Міністерством цифрової трансформації України. А в альтернативному

законопроекті пропонується зупинитися лише на тютюновій продукції, що, на нашу думку, концептуально неправильно.

Хочу також наголосити у відповідь на попередні виступи, що, дійсно, акцизна електронна марка є безоплатною, це буде прямо записано в законі і є в рішенні нашого комітету, що у свою чергу не дозволить брати жодних грошей за марку ані з пачки цигарок, ані з пляшки. Це програмне забезпечення буде розроблятися спеціальним проектом не за державні гроші, а за гроші донорів, що також дуже важливо. І про це є відповідні домовленості з Міністерством цифрової трансформації України. Тобто додаткового навантаження на бюджет не буде.

Прошу підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Далі – автор альтернативного законопроекту. Хто виступатиме? Прошу.

ХОЛОДОВ А.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, лише декілька тез на підтримку нашого законопроекту, який по суті є альтернативним до законопроектів № 8286 і № 8287.

Нашим законопроектом запроваджується електронна акцизна марка на тютюнову продукцію так само, як і основним, але у нашому адмініструванні акцизного податку залишається за Державною податковою службою України, а у законопроекті Гетманцева ця суто фіскальна функція покладається на державне підприємство. Передача фіскальної функції податкової державному підприємству – це ноу-хау, яке вперше пропонується застосувати за роки незалежності України. І навіщо передавати функцію адміністрування акцизного податку від ДПСУ до якогось державного підприємства, якщо голова фінансового комітету постійно хвалить роботу податкової служби?

Наш законопроект розроблено на базі робочої групи при Міністерстві фінансів України із представниками тютюнової та алкогольної галузей. Законопроекти Гетманцева недоопрацьовані настільки, що у разі прийняття їх доведеться повністю переписувати до другого читання. І не факт, що це вдасться зробити якісно.

Також наш законопроект підтримується всіма асоціаціями та громадськими організаціями: «Укртютюн», Європейською бізнес асоціацією, Федерацією роботодавців України, Радою підприємців при Кабінеті Міністрів України. Натомість вказані асоціації виступають категорично проти основного законопроекту авторства Гетманцева. Проекти законів Гетманцева у разі їх прийняття відповідно до позиції профільних асоціацій можуть призвести до колапсу на ринку легальної торгівлі алкоголем і сигаретами, ланцюги поставок можуть просто зупинитися на невизначений час. Усе це спричинить подальший шалений ріст «чорного» ринку підакцизної продукції та зменшення надходжень до бюджету.

Нашим законопроектом передбачається проста і зрозуміла система відстеження *track-and-trace*, яка застосовується в Європейському Союзі та повністю відповідає директиві ЄС. Законопроекти Гетманцева концептуально не відповідають...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, слово для репліки надається Гетманцеву. Будь ласка, Даниле Олександровичу. І після цього будуть виступи: два – за, два – проти. Прошу.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую за те, що згадали.

Дивіться, чому вони не приймалися у 2014 року? Тому, що був спротив. А чому, власне, асоціації проти? Асоціація виробників алкогольних напоїв не хоче електронної акцизної марки, бо тоді доведеться вести облік всієї своєї продукції, а не підхарчовуватися нелегальним спиртом і розбавляти його так, як це роблять навіть деякі «білі» виробники.

Колеги, я радив би перед виступом трошки прочитати законопроекти своїх опонентів і побачити, що жодної згадки про жодне державне підприємство в тексті законопроекту немає і не буде, бо всі функції будуть за Державною податковою службою України відповідно до законодавства і за Міністерством цифрової трансформації України в частині адміністрування програмного забезпечення. Не треба брехати навіть на користь нелегальному ринку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу для обговорення цих важливих законопроектів записатися на виступи: два – за, два – проти, і після цього переходимо до голосування за них. Будь ласка, запишіться на виступи: два – за, два – проти.

Ярослав Романович Юрчишин, фракція «Голос». Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р. Прошу передати слово Ярославу, але Железняку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Ярослав, але Железняк. Шановні колеги, розумію, що сьогодні, напевно, я вже перевищив ліміт на виступи, тому дуже коротко. Це теж технічний законопроект на додаток до того, який ми щойно проголосували. Уже немає жодного сенсу: один проголосували, а інший не голосувати.

До нього є зауваження і є прохання від бізнесу, наприклад, продовжити перехідний період, але все це можна спокійно зробити під час підготовки законопроекту до другого читання. Тому пропоную його проголосувати і швидко перейти до інших законодавчих ініціатив.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Прошу передати слово Ніні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П. Колеги, ну, я не хочу, щоб ми так поверхово розглядали такі глобальні проблеми. Та немає жодного спротиву виробників з 2014 року, усвідомте собі. У нас просто, насправді, зараз є реальна можливість через сильного міністра цифрової трансформації реалізувати цей проект, але для цього його треба виписати так, щоб він був прийнятним. А оцю нісенітницю, вибачте за слово, треба на 100 відсотків переписати. Яка там стаття 116 Регламенту Верховної Ради України? Потрібно повністю замінити новими проектами законів.

Друзі, колеги з комітету, будь ласка, не падайте так низько: говорите якісь популістські речі, а не те, що реально відбувається. Ну, ви ж не відповіли на найголовніше запитання, адже цей QR-код (ваша електронна акцизна марка) не на пляшку наноситься, а може бути будь-який спосіб нанесення. Так, він генерується в електронній системі, це може робити міністерство, яке допоможе нам розділити оце ручне втручання чи підробку, чи там ще щось. Але це той документ, який сам виробник буде друкувати в типографії і кудись його прикріпляти.

Боже мій, та послушайте! Ви зараз просто створюєте систему втрати контролю навіть над тією маркою, яка є, бо наша паперова марка, дійсно, може стиратися, втрачати зовнішній вигляд, але марка, на яку буде приклеєний QR-код, така сама. Зрозумійте, будь ласка, тут треба зовсім новий підхід, нові проекти законів і, справді, зробити це системно завдяки Міністерству цифрової трансформації України, навіть ввести через портал «Дія» точку доступу для перевірки цих кодів. Усе це можна зробити, але те, що ви сьогодні розглядаєте в залі, це не те. Тому пропоную не голосувати і швидко розробити нові законопроекти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич і потім ще, мені сказали, від фракції виступить Гетманцев.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Питання всебічно обговорено. Думаю, що всім сторонам, які зараз суперечать одна одній, аргументи зрозумілі. Треба визначатися і голосувати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Данило Олександрович від фракції «Слуга народу». Будь ласка.

Шановні колеги, перед тим, як Данило Олександрович виступатиме, прошу запросити народних депутатів до залу, ми будемо голосувати за цей законопроект.

Будь ласка, Даниле Олександровичу.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую. Шановні колеги, власне, ми провели таку глибоку дискусію, в ході якої почули всі аргументи і контраргументи. Про безоплатність – зрозуміло: безоплатність виготовлення програмного забезпечення для бюджету і безоплатність самої електронної акцизної марки. Зрозуміло і про незадоволення певної частини бізнесу, тому що «білий» бізнес дійсно зацікавлений у тому, щоб увести таку систему і абсолютно підтримує цей концепт. Як і зрозуміло те, що треба працювати над підготовкою законопроекту до другого читання, до чого ми готові.

Ми чуємо зауваження, більшість яких уже враховано в рішенні комітету як пропозиції комітету. Ми закликаємо всіх, хто взяв сьогодні участь в обговоренні, а також тих, кому це не вдалося, долучитися до роботи над законопроектом під час підготовки його до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Даниле Олександровичу.

Шановні колеги, прошу зайняти свої місця, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України у зв'язку із запровадженням електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах» ([№ 8287](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

Шановні колеги, ми завершили розгляд цих поєднаних питань.

Далі ми розглядаємо проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо застосування режиму експортного забезпечення на період дії воєнного, надзвичайного стану» ([№ 8166-д](#)) і законопроекти [№ 8166](#), [№ 8166-1](#). Я назвав вам законопроект № 8166-д, тому що саме його рекомендують прийняти.

Ставлю на голосування пропозицію про включення всіх цих трьох законопроектів до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми домовилися голосувати без обговорення спочатку за основу, а потім у цілому.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо застосування режиму експортного забезпечення на період дії воєнного, надзвичайного стану» ([№ 8166-д](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

По фракціях і групах покажіть.

Шановні колеги, я можу ставити в цілому.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо застосування режиму експортного забезпечення на період дії воєнного, надзвичайного стану» ([№ 8166-д](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Дякую, колеги.

Ідемо далі. Наступний проект Закону «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» ([№ 8300](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього законопроекту до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, будуть виступи: два – за, два – проти і голосуємо. Чи можемо так голосувати?

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти. Записуються лише ті, хто бажає виступити.

Слово надається Дмитруку Артему Геннадійовичу, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

ДМИТРУК А.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань правохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 133, Одеська область, політична партія «Слуга народу»). Колеги, наша група підтримує цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Нестор Іванович Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний пане Голово! Наша група підтримує цей законопроект. І якомога швидше треба визначитися і голосувати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ніна Петрівна Южаніна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка. Після цього, я так розумію, ще виступить Гетманцев від фракції «Слуга народу», і переходимо до голосування. Прошу.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги, якщо ви не знаєте, то з прийняттям цього проекту закону фундаментально змінюється система страхування, наша звичайна автоцивілка, про яку ми дуже багато говорили раніше і досягли певних успіхів. І я не проти. Але я звертаюся до влади: давайте робити те, що вкрай необхідно на сьогодні, враховуючи ситуацію, яка є. Коли ви розробляєте закони, які мають діяти з 2025, 2026 років, через сім років, слухайте, доведіть спочатку до ладу те, що прийняли.

Я звертаюся зараз до багатьох колег, які підскакують від слів «ми будемо робити реформи». Я хочу вам нагадати про одноразове декларування. Де воно? Деофшоризація. Де вона? Бюро економічної безпеки України. Де цей орган? Скільки вам ще треба прийняти невдалих рішень у залі? І ви навіть не червонієте від того, що тут наприймали і що поступово та постійно руйнуєте систему, нехай кульгаву, але таку, яка діяла до вас.

Я не обговорюватиму зараз суті проекту, ми говорили про це на засіданні комітету, але я і не буду підтримувати те, що недоопрацьовано. І наша фракція не буде це підтримувати доти, доки ви не навчитеся відповідати за ті так звані реформи, які ви розпочали. Доведіть їх до розуму, а потім будемо рухатися далі. І цей законопроект ми теж доопрацюємо, але відтермінуйте, будь ласка, строк впровадження для того, щоб точно не ви імплементували його.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Данило Олександрович Гетманцев, і після цього переходимо до голосування. Прошу запросити народних депутатів до залу. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Ми, напевно, перша влада в Україні, яку обвинувачують у тому, що реформ забагато, а не замало. Стосовно впровадження відповідних реформ я хочу зазначити: щодо кожної реформи є термін впровадження так само, як і щодо згаданого «антиофшорного» закону, декларації чи звіти за яким будуть подаватися в 2024 році за 2022 рік. І щодо цієї реформи також передбачено строк впровадження – з 1 січня 2024 року.

На засіданні фракції ми обговорювали це питання і пропонуємо відтермінувати строк на період воєнного часу для того, аби до тих змін, які пропонуються

проектом закону, ми могли підготуватися з урахуванням обставин, що є, і такі зобов'язання ми зараз на себе беремо.

Законопроект класний, з його прийняттям наше законодавство приводиться у відповідність із директивою Європейського Союзу і автоцивілка стає набагато кращою, ніж зараз. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення. Прошу зайняти свої місця. Це справді дуже важливий реформаторський законопроект. Прошу народних депутатів підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» ([№ 8300](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 232.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Ідемо далі. Наступний проект Закону «Про внесення змін до Розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України щодо встановлення тимчасових особливостей визначення митної вартості товарів, що вивозяться за межі митної території України» ([№ 8274](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 264.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, спочатку виступи: два – за, два – проти, і голосуємо. Чи може просто проголосуємо? (*Шум у залі*). Даниле Олександровичу, я ж не можу.

Запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти.

Даниле Олександровичу, а ви тисніть кнопку, щоб записатися «за». Прекрасно, Бабак у вас виграв. Бабак, я так розумію, передає слово Гетманцеву від фракції «Слуга народу». Потім – Саврасов, далі – Юрчишин, і голосуємо.

Будь ласка, Даниле Олександровичу.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую. Шановні колеги! Це дуже важливий законопроект. Він полягає в тому, що вводяться норми, відповідно до яких для продукції при експорті за межі митної території України, у разі, якщо на неї встановлено

адвалорну ставку або відсоток від її вартості, база оподаткування буде визначатися митницею.

На сьогодні складається ситуація, коли при вивезенні з митної території України міді чи іншої сировини експортери умисно занижують вартість і не сплачують жодної копійки до державного бюджету. Це також впливає і на повернення валютної виручки. До речі, ми тільки що проголосували законопроект, який теж спрямовано на припинення такого правопорушення.

Законопроект достатньо простий і корисний. Прошу підтримати його за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Саврасову Максиму Віталійовичу, але, я так розумію, виступатиме Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П. Це простий проект закону, але непросту тему ми могли б зараз обговорити, хоча владі вигідно її замовчувати.

Ми говоримо про конкретний перелік товарів, які експортуються з України і стосовно яких встановлено експортне мито. Це дуже невеликий перелік товарів. І цей законопроект абсолютно правильний, ми його будемо підтримувати.

Водночас існує величезна проблема зернового коридору. Ви не чули про корупцію, яка там відбувається? Чи не пов'язані ці речі частково із тим, про що ми зараз говоримо? І саме недобір платежів чи якісь втрати, що вже всіма навкруги анонсовані, не стосуються цієї норми, бо про зерно тут слів немає. Вони стосуються невчасно прийнятих рішень, які дозволили фіктивним компаніям відвантажувати в оцій вузькій шийці зернового коридору величезні партії товарів і не платити в Україні жодної копійки як платникам податку, а не як експортерам, які не мають таких платежів, хоча податкова, БЕБ і митниця допустили цей провал, але мова зовсім не про них. Мені здається, що згодом правоохоронні органи, можливо, ще за цієї влади чи після знайдуть кінці в цій проблемі, що починається від дозволів, які хтось дає для того, щоб компанія могла завантажити товар на борт судна. Мене дуже цікавить ця тема. Вважаю, що за чинної влади ми не отримуємо відповіді на всі ці питання, але до тих пір, доки не буде прозорого реєстру всіх зернових експортерів, які мають право, як і будь-хто, потрапити на судно, не буде толку, а лише одна корупція і ніхто ніколи не розслідує її.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Юрчишину Ярославу Романовичу, фракція «Голос». Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р. Прошу передати слово Ярославу, але Железняку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярославе, але Железняк, будь ласка, слово передається вам. Шановні колеги, Ярославе Івановичу, одну секундочку. Прошу запросити

народних депутатів до залу, тому що після цього виступу ми переходимо до голосування за законопроект.

Будь ласка, Ярослав Івановичу.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги! Законопроект правильний, треба його голосувати. Під час війни ми точно гірше не зробимо, але я, напевно, прокоментую щойно сказане Ніною Петрівною. Вона права. Запрошую її на засідання нашої тимчасової слідчої комісії, до речі, останнє було у вівторок, де ми розглядали абсолютно дику і дуже дивну ситуацію, не буду коментувати, в принципі, як поводитися митники, бо це питання моралі.

Є експортер зерна, який заходить, подає попередньо митну декларацію, податкова і Бюро економічної безпеки України визначають товар як «чорне» зерно, щодо нього немає жодних платежів, і просять зупинити експортера. А потім відбувається магія – когось зупиняють, а когось ні. Ми запитуємо митників, зокрема виконуючого обов'язки голови Одеської митниці: як так відбувається, що одні фірми проходять, а інші ні, хоча є вже інформація про неправомірну матеріальну вигоду? І отримуємо відповідь, що взагалі не зрозуміло в чому проблема і це профанація, не треба від митниці нічого вимагати, тому що там низькі зарплати і люди були у відпустці.

Скажу вам відверто, ми багато тут говоримо про гроші на армію тощо, але на митниці крадуть по 10 мільярдів на місяць, досить зухвало, тупо і самовпевнено думаючи, що їм за це нічого не буде. І якщо ми хочемо щось зробити для економіки, то одне із найкращих рішень – це навести лад на митниці і паралельно в Бюро економічної безпеки України. Тоді буде зовсім інша ситуація в бюджеті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Прошу запросити народних депутатів до залу, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України щодо встановлення тимчасових особливостей визначення митної вартості товарів, що вивозяться за межі митної території України» ([№ 8274](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 262.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги!

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення управління багатоквартирними будинками» ([№ 7029](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, може одразу проголосуємо? (*Шум у залі*). А, є. Добре, тоді будуть виступи: два – за, два – проти.

Слово надається Нікітіній Марині Вікторівні, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

НІКІТІНА М.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 82, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Дмитру Нальотову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Олександрович Нальотов. Будь ласка.

НАЛЬОТОВ Д.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 144, Полтавська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Приблизно 13 мільйонів українців покинули свої домівки. Наразі тим, хто залишився, потрібно приймати рішення щодо ремонтів і відновлення, участі в програмах підтримки і енергомодернізації, проходити найскладніший в історії України опалювальний період.

Законодавством щодо управління багатоквартирними будинками передбачається: обов'язкова особиста участь співвласника, надсилання паперових листів, голосування за допомогою письмового опитування.

Я не знаю, чи всі присутні стикалися з ухваленням рішень у багатоквартирних будинках, але маю особистий досвід створення об'єднання співвласників багатоквартирного будинку (ОСББ) у своєму будинку і можу сказати, що це не просто навіть коли люди вдома, а за відсутності людей прийняти рішення майже неможливо.

Більшість норм законів України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» та «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку» прямо прописують обов'язкові паперові форми та безпосередню участь громадян. Запропонованими змінами значно спрощується процес прийняття рішень, надається можливість повідомляти співвласників електронною поштою та іншими засобами телекомунікаційного зв'язку за їх письмовою згодою, проводити збори дистанційно та приймати рішення онлайн, голосувати в змішаному режимі, а не виключно особисто.

До написання цього законопроекту долучилися як колеги із цього залу, так і представники Міністерства цифрової трансформації України, Міністерства юстиції України, Міністерства розвитку громад та територій України і Офісу

підтримки реформ цього міністерства, а також всеукраїнських і регіональних спільнот ОСББ та управителів.

Прошу підтримати законопроект № 7029 у першому читанні, щоб дати можливість людям навіть в умовах війни вирішувати долю своїх будинків і впо-ратися з надзвичайно складним для всієї України опалювальним сезоном.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кучеренко Олексій Юрійович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина», Спілка власників житла України. Насамперед я хочу подякувати фракції, що надала мені можливість висловити особисту точку зору і закликаю кожного визначитися під час голосування, бо законопроект непростий.

Я погоджуюся з авторами, що, дійсно, закон вкрай потрібний, щоб у цей час спростити процедуру прийняття рішень, зокрема установчих зборів, щодо створення ОСББ чи інших. Але я ставлю просте запитання: як можна було двадцятьом авторам накидати в цей законопроект таку дурницю, яку треба буде вичищати до другого читання, гарячим залізом, вибачте, випікати? Як можна було туди такі корупційні норми всунути, щоб ризикувати таким законопроектом?

Друзі, та не про цей законопроект ідеться, хоча особисто я буду за нього голосувати. Я колись, думаю скоро, напишу підручник як категорично не можна робити реформи на прикладі сумнозвісної трагікомедії під назвою – реформа житлово-комунального господарства. Те, як було зроблено в 2015 році недолугими лінгвістами-перекладачами, які абсолютно не розумілися на цій проблемі, у цій ситуації, на цих реформах, вони дискредитували все це. Не «злетить» ОСББ без фінансової підтримки з боку держави, без програми «теплих кредитів», без вирішення питання землі, яке на сьогодні існує, без державної програми підтримки, державної програми енергоефективності. Не «злетить». Ви прирекли мешканців на муки. І тому, голосуючи за цей законопроект у першому читанні, ми гарантуємо, що примусимо вас розв'язати всі ці проблеми до другого читання.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Величкович Микола Романович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р. Прошу передати слово Максиму Саврасову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Саврасов. Будь ласка.

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Хотів би підтримати попередніх промовців і сказати, що, з одного боку, цей законопроект прогресивний, його норми допомагають розв'язати багато проблем ОСББ саме щодо дистанційного голосування під час зборів, але, з іншого боку, стільки, скільки сюди наклали норм, які суперечать здоровому глузду, – це потребує доопрацювання до другого читання.

Ми будемо цей законопроект підтримувати, тому що на сьогодні це прогресивний крок. Але такі норми, як вирішення питання голосами 50-відсотків тих, хто проголосував, є деструктивними, їх треба буде виключити до другого читання.

Дякую. Ми підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення управління багатоквартирними будинками» ([№ 7029](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та інших законодавчих актів України щодо народовладдя на рівні місцевого самоврядування» ([№ 7283](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, голосуємо без обговорення? (*Шум у залі*). Комітет почути? Давайте комітет і без обговорення, можемо так? Артуре, виступ представника комітету і без обговорення (*Шум у залі*). А, ви хочете... Ну, давайте.

Слово надається заступнику голові комітету, голові підкомітету... Перепрошую, я ж тільки що поставив на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Ми ж це щойно проголосували. Перепрошую.

Запрошую до слова заступницю голови Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Аліну Леонідівну Загоруйко. Будь ласка, Аліно Леонідівно.

ЗАГОРУЙКО А.Л., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, шановний пане головуєчий. Шановні колеги! Я буквально декілька слів скажу від автора цього законопроекту, бо першою підписала законопроект наша колега пані Лариса Білозір, до того ж авторами цього законопроекту є дев'ять членів нашого комітету.

Що хорошого, позитивного має цей законопроект? Насамперед це статут територіальної громади. У разі прийняття цього законопроекту статuti стануть обов'язковими і будуть мати чіткий зміст. Жителі громад отримають широкий спектр інструментів громадської участі безпосередньо у своїх громадах; внутрішньо переміщені особи, які змінили свою виборчу адресу на адресу фактичного місця проживання, отримають право участі в житті громади. Також будуть надаватися гарантії залучення молоді до вирішення питань місцевого значення. Крім того, цим законопроектом передбачена процедура звітування голови громади та депутатів місцевої ради, вона деталізована, звіт буде робитися раз на рік під час відкритої зустрічі.

Варто звернути увагу на висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, у якому зазначається, що запропоновані у проекті закону новели заслуговують позитивної оцінки, оскільки вони сприятимуть виконанню Україною своїх зобов'язань відповідно до Додаткового протоколу до Європейської хартії місцевого самоврядування про право участі у справах органу місцевого самоврядування.

Комітет у свою чергу розглянув цей законопроект і, всебічно його обговоривши та взявши до уваги висновок Головного науково-експертного управління, рекомендує за наслідками розгляду в першому читанні прийняти його за основу. У планах до другого читання в нас уже є мета доопрацювати його, зробити деякі процедури участі громадськості більш діджиталізованими.

Колеги, просимо вашої підтримки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Аліксійчуку Олександрову Васильовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

АЛІКСІЙЧУК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 154, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, пане Голово.

Комітет дійсно опрацював цей законопроект і зважено підійшов до кожної норми. Прохання підтримати і рухатися далі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Далі виступить Павленко Ростислав Миколайович. Я так розумію, що буде виступ Гончаренка Олексія Олексійовича. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Фракція «Європейська солідарність». Шановні друзі! Народовладдя – це наріжний камінь, нам його завжди абсолютно потрібно підтримувати. Тому будь-яку ініціативу в цьому напрямі ми підтримували і підтримуватимемо, і за цей законопроект ми будемо голосувати.

Також дуже важливо, щоб ми створювали реальні інструменти, які будуть діяти, а не просто номінальні речі. Подивіться, наприклад, на інститут петицій, який дуже добрий, правильний, люди підписуються на сайті Президента України. Але що відбувається далі? От я став ініціатором петиції на ім'я Президента України щодо розгляду законопроекту про обмеження впливу російської православної церкви на Україну (це законопроект № 8221 у Верховній Раді України). У рекордні терміни зібрано 25 тисяч підписів і петицію було направлено на розгляд Президенту України. І що? І нічого, ми досі законопроект не розглядаємо. Десь готують якийсь інший законопроект, а п'ята колона, феєсбешна диверсійно-розвідувальна група під виглядом церкви продовжує діяти.

Я зареєстрував петицію на сайті Президента України щодо підтримки постанови про те, щоб усунути «русский мир» з українського парламенту. ОПЗЖ, геть з українського парламенту! Не повинна бути тут, це вимога українського суспільства. У рекордні терміни, за 12 годин, ця петиція збрала 25 тисяч підписів. І що? І нічого. Петицію направлено Президенту України, який звернувся до Верховної Ради України, а парламент усе вагається, щось розглядає, а результату до сих пір немає.

Друзі, демократія – це не тільки слова, не тільки інструменти, але і їх реалізація. Давайте нарешті очистимо український парламент від п'ятої колони, усунемо вплив церкви, яка не є церквою, а є осередком ФСБ. Оце і буде справжня демократія.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Мамці Григорію Миколайовичу, група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

МАМКА Г.М. Я хотів би все-таки зазначити, що говорити і робити – це трохи різні речі. Для того, щоб всі розуміли, якщо в когось є дані про те, хто там п'ята колона, ФСБ, все інше, то береться ручка і аркуш паперу і пишеться заява

до правоохоронних органів. Якщо не написав, то – співучасник. Усе дуже просто, як у математиці.

Щодо законопроекту. Він потрібен? Напевно так. Пам'ятаєте, коли у нас було звітування представників Національного антикорупційного бюро України і Спеціалізованої антикорупційної прокуратури: от вони вийшли на трибуну, розказали про свої здобутки, народні депутати послухали і все, рішення не приймається. Так і щодо цього законопроекту.

Я звертаюся до авторів, якщо ви реально хочете, щоб звіти допомагали, необхідно після заслуховування звітів, щоб ті, кому звітують, приймали відповідні рішення: знімали з посад, визнавали звіти незадовільними. Тільки тоді буде результат, як сказав попередній промовець: буде не слово, а діло.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього важливого законопроекту. Прошу зайняти свої місця, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та інших законодавчих актів України щодо народовладдя на рівні місцевого самоврядування» ([№ 7283](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, у нас залишилося три законопроекти в другому читанні, там дуже мало або взагалі немає поправок. Тому прошу не виходити із залу, думаю, що ми розглянемо їх швидко.

Шановні колеги, розглядаємо проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності» ([№ 6464](#)).

Ми домовлялися надати 3 хвилини Ніні Петрівні, і після цього... (*Шум у залі*). А, Микола Княжицький замість Ніни Петрівни?

Микола Княжицький, 3 хвилини, і після цього голосуємо.

Шановні колеги, будь ласка, не розходьтесь.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Колеги, в принципі, непоганий законопроект. Мої поправки 12, 41, 45, 50 і 54 стосуються одного і того самого. Ідеться про виплати грошової компенсації за порушення прав інтелектуальної власності щодо різних об'єктів інтелектуальної власності.

Нагадаю, що з 1 січня цього року набрав чинності новий Закон України «Про авторське право і суміжні права», прийнятий Верховною Радою України

у грудні 2022 року. Своїми поправками я мав на меті узгодити норми цього законопроекту із прийнятим уже згаданим чинним законом. Це не створювало б колізії під час правозастосування у майбутньому і покращило б текст законопроекту, який ми розглядаємо. Інакше має дивний вигляд, що Верховна Рада України протягом трохи більше місяця приймає законодавчі акти, які по-різному регулюють одне й те саме питання.

Я навіть не знаю, чи ставити ці поправки на голосування... *(Шум у залі)*. Ну, добре, не хоче пан Голова, будемо мати два закони з абсолютно протилежними нормами і буде колізія. Хочете – будь ласка.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування, прошу зайняти свої місця.

Шановні друзі, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності» ([№ 6464](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 221.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, давайте направимо на повторне друге читання.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення законопроекту № 6464 на повторне друге читання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 247.

Рішення прийнято.

Стосовно наступних двох законопроектів ми домовилися, що ніхто поправок не ставить, тому одразу голосуємо *(Шум у залі)*.

Що ні-ні? Законопроекти [№ 6478](#) і [№ 4366](#). Ви щодо якого будете ставити? Юліє, перепрошую, у нас було засідання Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп і ми домовилися щодо цього законопроекту обговорити поправки тільки фракції «Батьківщина», але їх було знято. Юліє, на засіданні була ваш представник, голова фракції. З вашого дозволу, я все-таки пропоную робити те, про що ми домовилися на засіданні Погоджувальної ради *(Шум у залі)*.

Дайте фракції «Голос» одну секунду розібратися з поправками, і будемо голосувати. Давайте, бо стічні води населених пунктів чекають.

Можемо голосувати? Добре.

Тоді я оголошую про розгляд проекту Закону «Про водовідведення стічних вод населених пунктів» ([№ 6478](#)).

Одна поправка Юлії Клименко. Будь ласка, Юліє, назвіть номер поправки і що ви пропонуєте.

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Колеги, законопроект непоганий, гарний, євроінтеграційний. Насправді, у мене 14 неприйнятих поправок, але я бачу тут, у залі, таке хвилювання за стічні води, тому поставлю на голосування одну поправку 252.

Законопроект прекрасний, а закон треба буде виконувати. Поправкою ж пропонується Кабінету Міністрів України у тримісячний термін розробити і затвердити державну цільову програму технічної модернізації підприємств водовідведення та очищення стічних вод, що перебувають у державній або комунальній власності. Колеги, інакше такий закон не діятиме, це буде набір декларативних фраз.

Прошу поставити цю поправку на голосування для врахування, бо її було відхилено, і проголосувати «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 252 народної депутатки Юлії Клименко. Комітет її відхилив. Юлія пропонує врахувати цю поправку. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 227.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Шановні колеги, тепер ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про водовідведення стічних вод населених пунктів» ([№ 6478](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Шановні колеги, і завершальний на сьогодні проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо платіжних послуг» ([№ 4366](#)).

Відразу ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо платіжних послуг» ([№ 4366](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Шановні колеги, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за результативну роботу.

Зараз я оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його наступного продовження буде повідомлено. Прошу не поширювати інформації щодо його початку.

Працюємо далі на перемогу. І слава Україні!